

The Global Competitiveness Report 2016-2017

Raportul Global al Competitivității 2016-2017

28 septembrie 2016

The Global Competitiveness Report 2016–2017

Klaus Schwab, World Economic Forum

The World Economic Forum's Global Competitiveness and Risks Team is pleased to acknowledge and thank the following organizations as its valued Partner Institutes, without which the realization of *The Global Competitiveness Report 2016–2017* would not have been feasible:

Moldova

Academy of Economic Studies of Moldova (AESM)
Grigore Belostednic, Rector Institute of Economic Research
and European Studies (IERES)
Corneliu Gutu, Director

PARTNER INSTITUTES

The World Economic Forum's Centre for Global Competitiveness and Performance is pleased to acknowledge and thank the following organizations as its valued Partner Institutes, without which the realization of *The Global Competitiveness Report 2016–2017* would not have been feasible:

Moldova

Academy of Economic Studies of Moldova (AESM)

Grigore Belostecinic, Rector

*Institute of Economic Research and European Studies
(IERES)*

Corneliu Guțu, Director

DEFINIȚIA COMPETITIVITĂȚII

Conform metodologiei WEF competitivitatea este definită ca un ansamblu de instituții, politici și factori, care determină nivelul productivității unei țări.

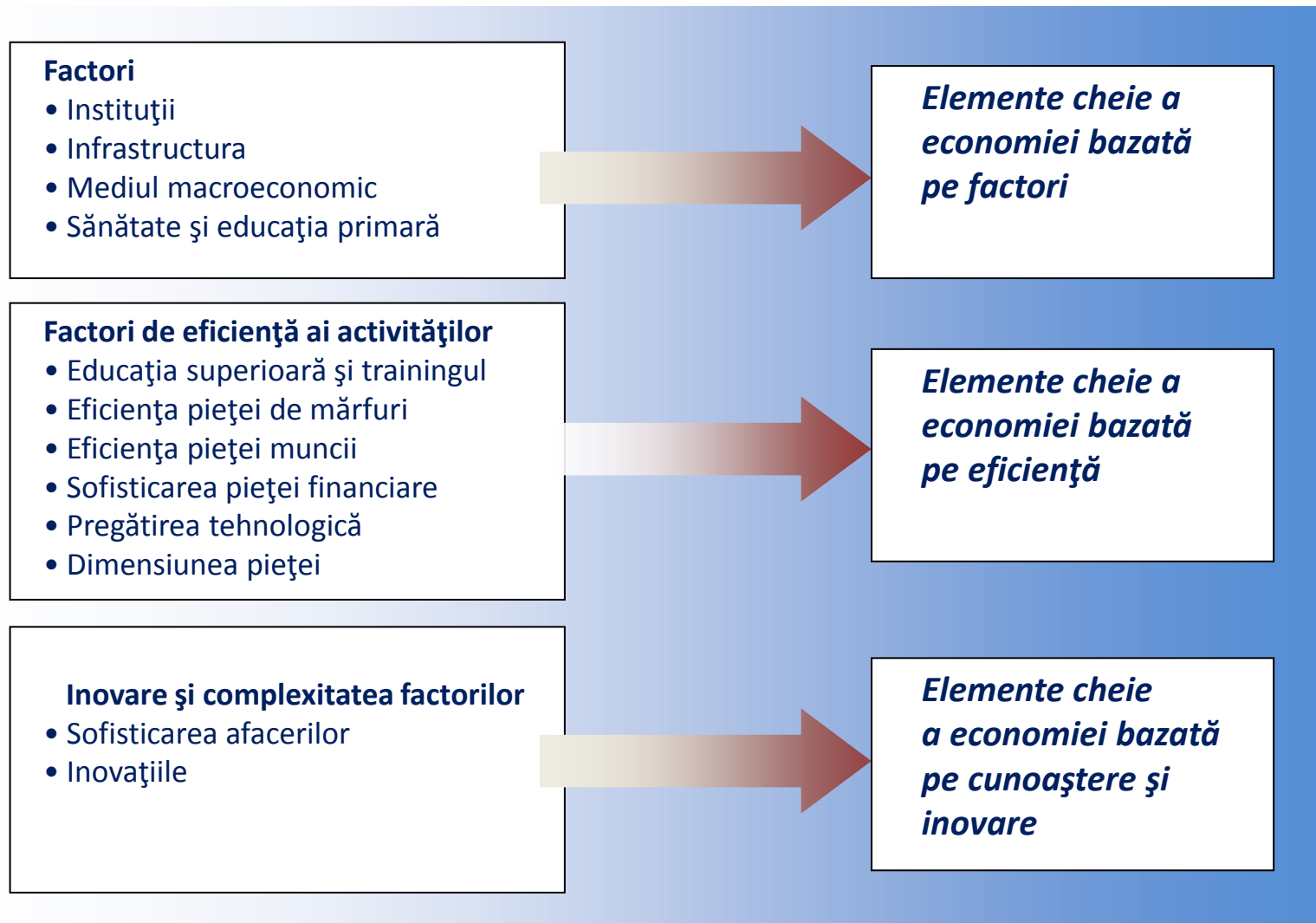
CONȚINUTUL NOȚIUNII DE COMPETITIVITATE:

- capacitatea unei țări, măsurată prin comparație cu alte țări, de a forma și asigura un mediu economic, social și politic, care să susțină crearea accelerată de valoare adăugată;
- capacitatea de a obține o productivitate înaltă pe baza unei utilizări inovative a resurselor umane, financiare și materiale;
- capacitatea de a crea valoare pentru consumatori tot mai sofisticăți și mai exigenți, care sunt dispuși să plătească prețuri mai mari pentru o valoare percepută mai mare;
- un ansamblu de instituții, politici și factori care determină nivelul productivității unei țări;
- capacitatea întreprinderilor, industriilor, ramurilor, națiunilor de a asigura factorilor de producție un profit și un nivel de folosire relativ crescut, pe o bază durabilă acestea fiind expuse concurenței internaționale.

FACTORII COMPETITIVITĂȚII

Conform metodologiei WEF Indicele Global al Competitivității este calculat în baza a 110 indicatori, repartizați în 12 grupe, patru dintre care constituie factorii de bază, șase factori de creștere a eficienței și doi factori inovaționali

12 PILONI AI COMPETITIVITĂȚII

PONDEREA INFLUENȚEI FACTORILOR ÎN DEPENDENȚĂ DE STADIUL DE DEZVOLTARE

	<i>Stadiul I : Economia bazată pe factori (%)</i>	<i>Tranziția de la Stadiul I la Stadiul II (%)</i>	<i>Stadiul II Economia bazată pe eficiență (%)</i>	<i>Tranziția de la stadiul II la stadiul III (%)</i>	<i>Stadiul III Economia bazată pe inovare (%)</i>
Factori	60	40-60	40	20-40	20
Factori de eficiență a activităților	35	35-50	50	50	50
Inovare și complexitatea factorilor	5	5-10	10	10-30	30

STADIILE ÎN DEZVOLTAREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE (DUPĂ M. PORTER)

- **Economia bazată pe factori**, în care factorii de producție primari, cum ar fi forța de muncă ieftină și accesul la resursele naturale sunt sursele dominante ale avantajului competitiv.
- **Economia bazată pe investiții**, în care competitivitatea este rezultatul creșterii eficienței producției și a îmbunătățirii calității bunurilor și serviciilor produse.
- **Economia bazată pe inovare**, unde capacitatea de a realiza produse și servicii inovatoare la limita tehnologiilor globale, utilizând cele mai avansate metode, devine sursa dominantă a avantajului competitiv.

NIVELUL DE DEZVOLTARE AL STATELOR ÎN DEPENDENȚĂ DE VALOAREA PIB-ULUI PER LOCUITOR

Stadiile de dezvoltare

PIB per locuitor (dolari SUA)

Stadiul I: Economia bazată pe factori

< 2000

Tranziție de la stadiul I la stadiul II

2000 - 3000

Stadiul II: Economia bazată pe eficiență

3000 - 9000

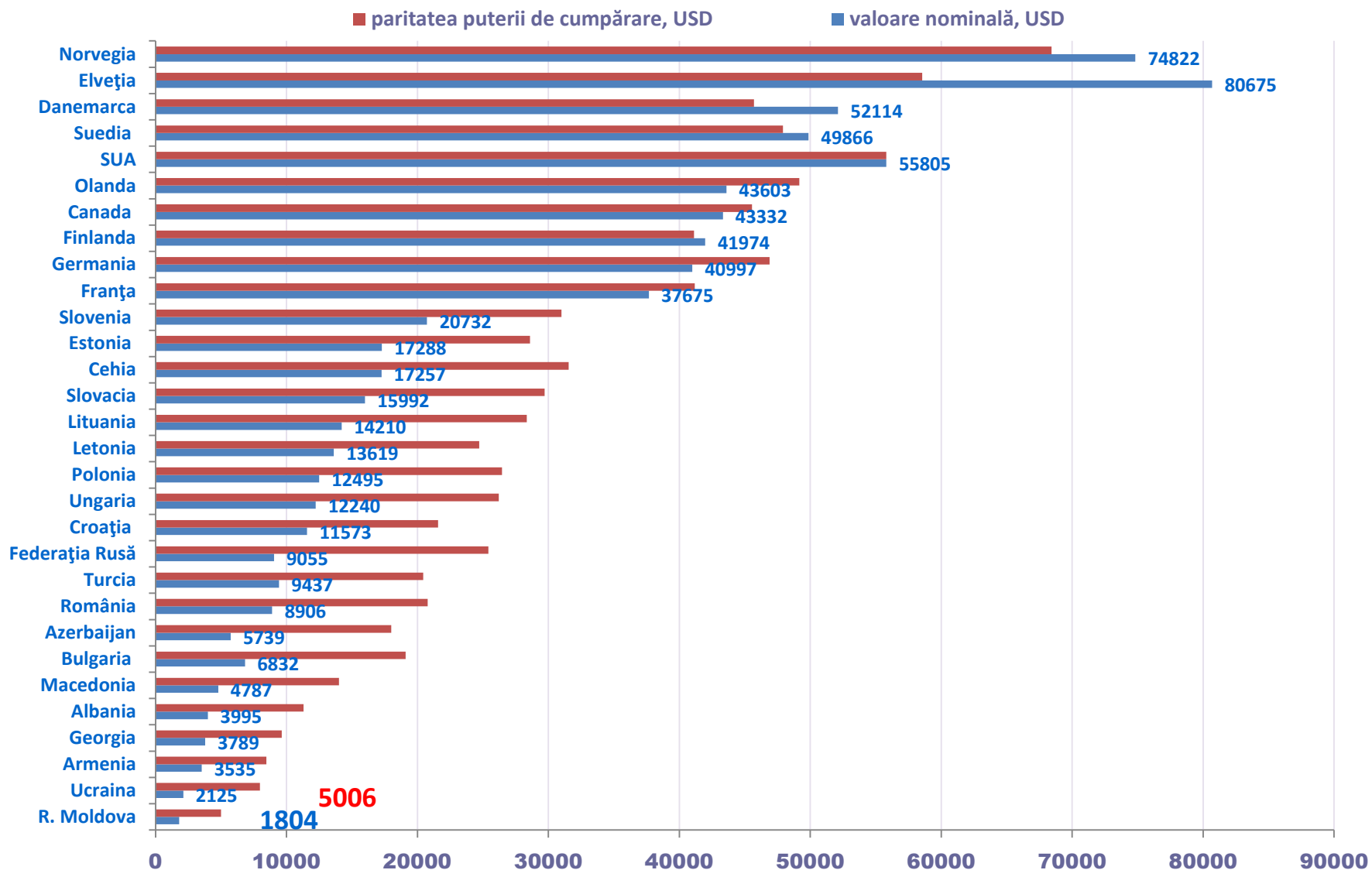
Tranziție de la stadiul II la stadiul III

9000 – 17000

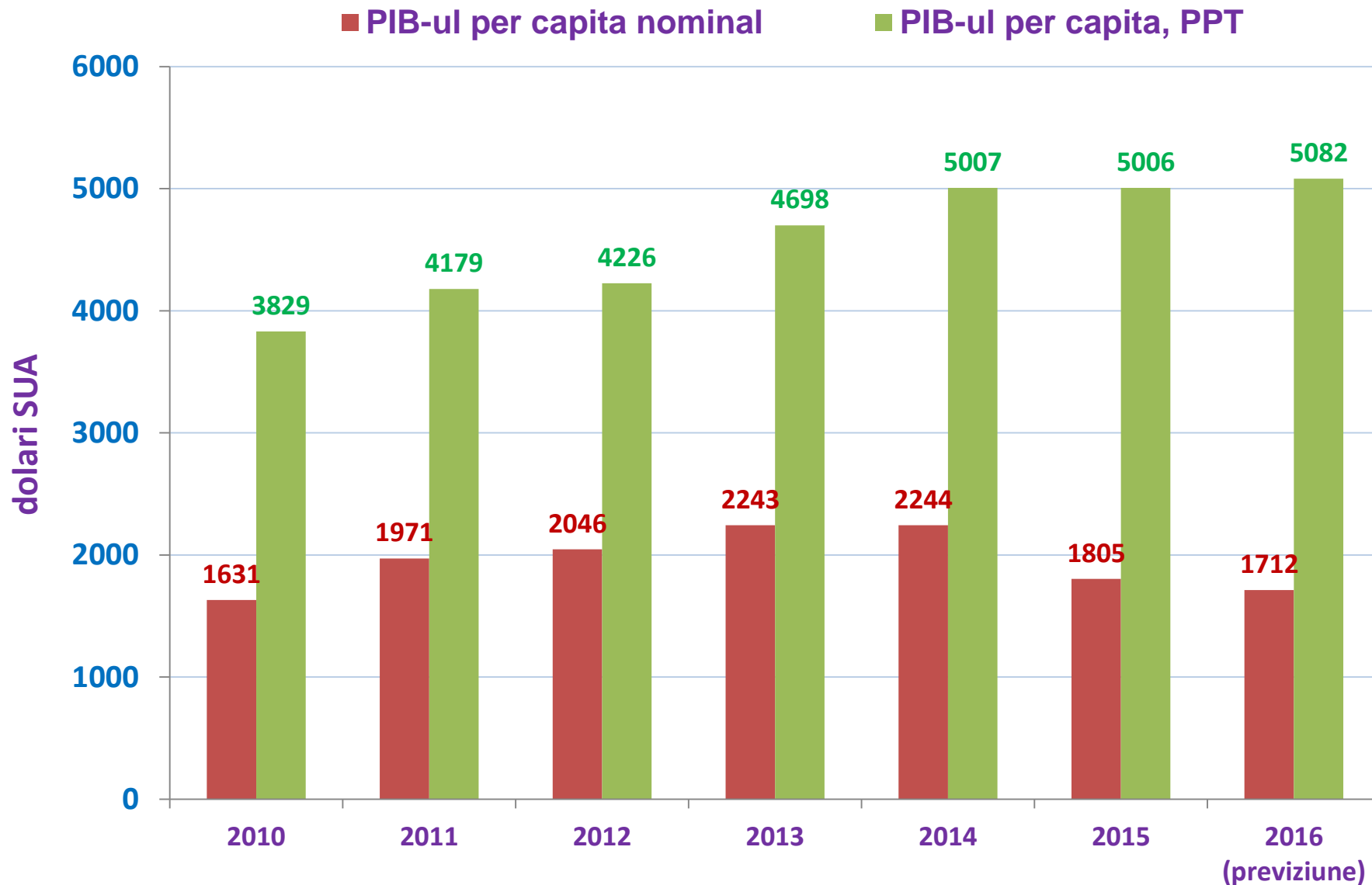
Stadiul III: Economia bazată pe inovare

> 17000

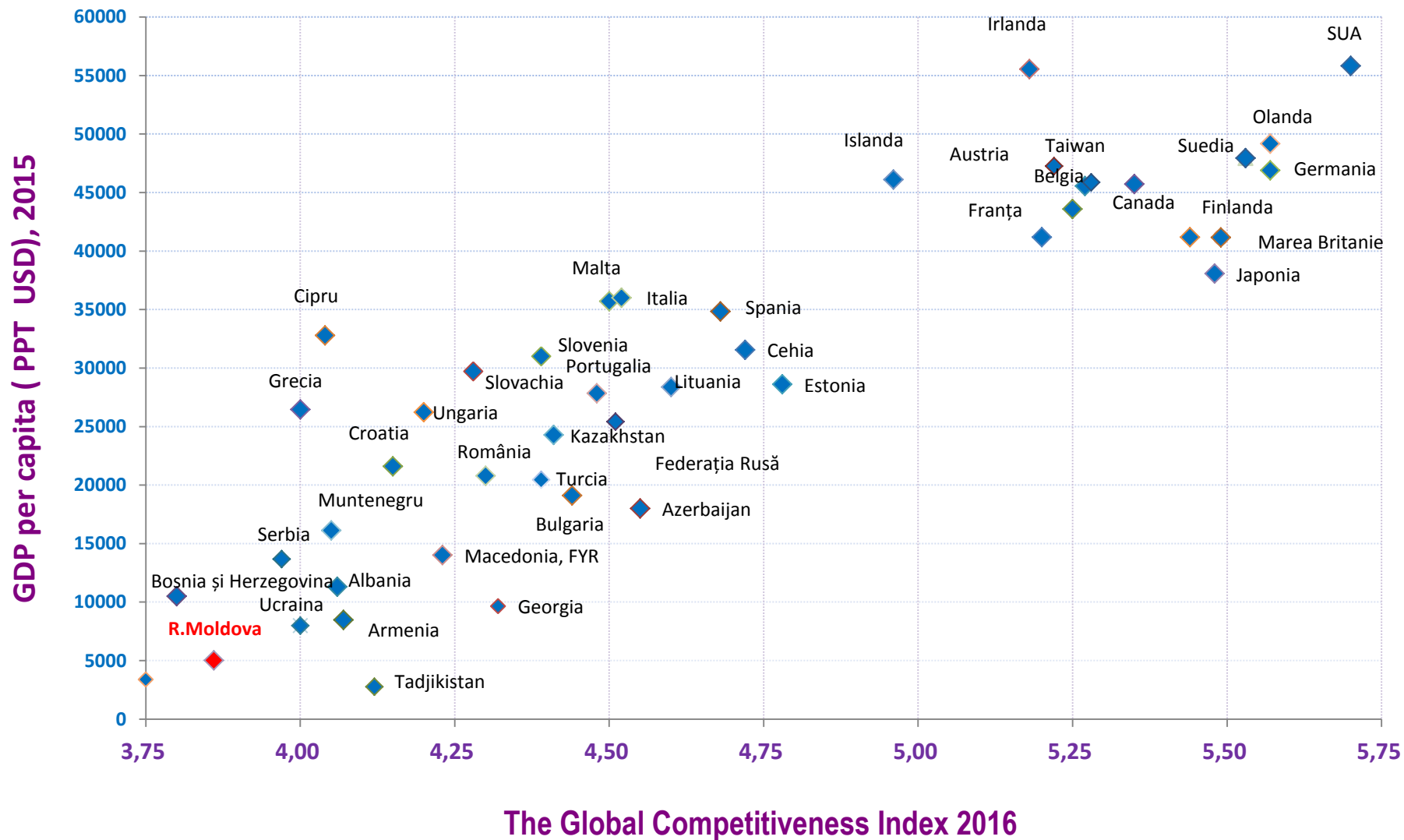
REPARTIZAREA STATELOR DUPĂ MĂRIMEA PIB-ULUI PER LOCUIITOR LA VALOARE NOMINALĂ ȘI LA PARITATEA PUTERII DE CUMPĂRARE ÎN 2015 (USD)

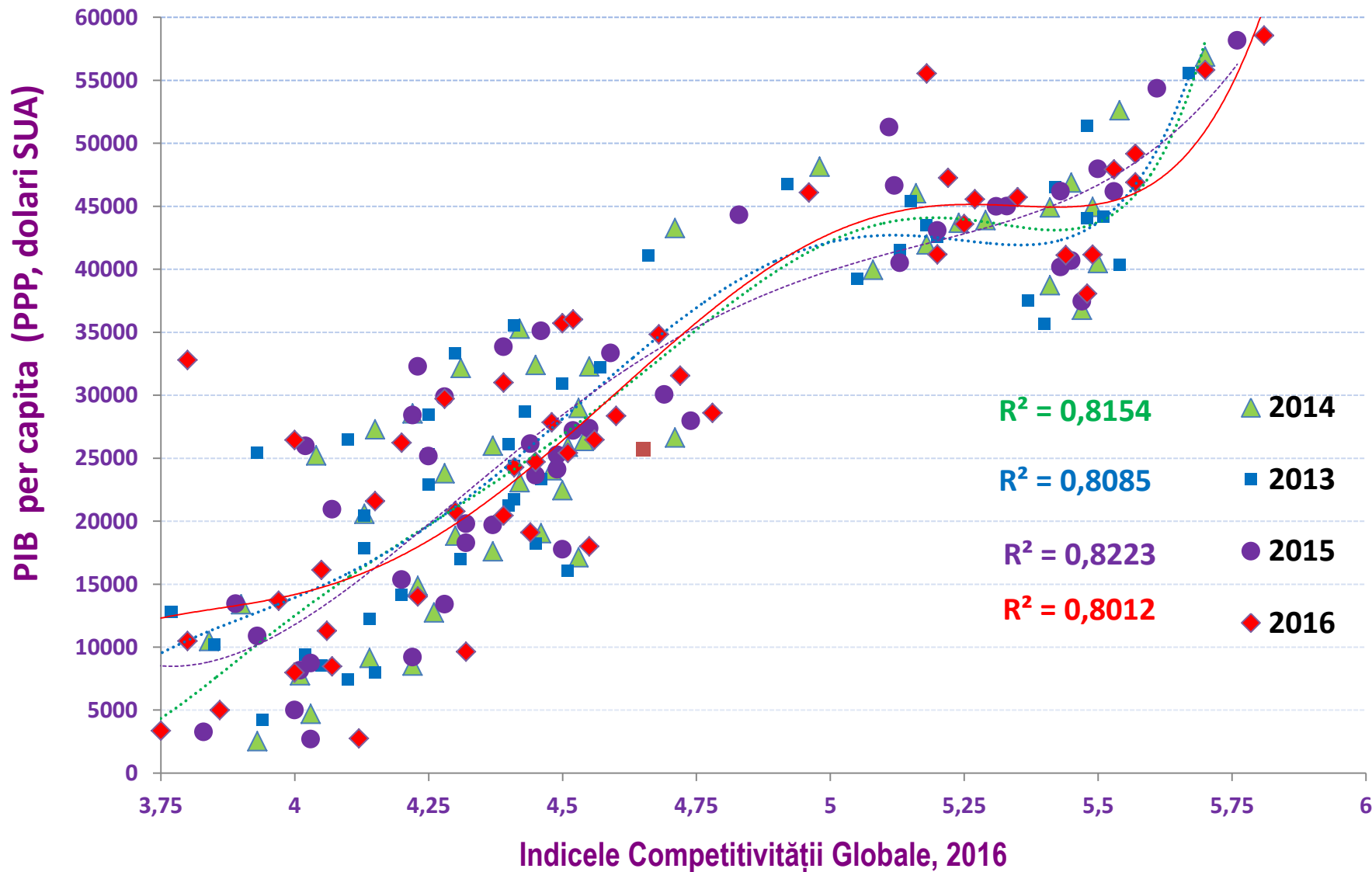
DINAMICA PIB-ULUI PER LOCUITOR LA VALOARE NOMINALĂ ȘI LA PARITATEA PUTERII DE CUMPĂRARE ÎN 2010-2016

CORELAREA ÎNTRE INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE ȘI VALOAREA PIB-ULUI PER LOCUIITOR LA PARITATEA PUTERII DE CUMPĂRARE ÎN 2016 (DOLARI SUA)

CORELAREA ÎNTRE INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE ȘI VALOAREA PIB-ULUI PER LOCUIITOR LA PARITATEA PUTERII DE CUMPĂRARE ÎN 2013-2016 (DOLARI SUA)

Republica Moldova este considerată astăzi în lume ca având o economie bazată pe folosirea intensivă a factorilor primari **(după o prăbușire cu 16 poziții în 2016)**, pentru aceasta fiind specifice:

- ❖ concentrarea exporturilor în industriile care exploatează avantajul prețului scăzut al factorilor primari (resurse naturale, condiții climaterice, forța de muncă);
- ❖ concurența scăzută;
- ❖ industriile subfurnizoare insuficiente sau inexistente;
- ❖ puterea de cumpărare scăzută, ceea ce face piața locală puțin atractivă;
- ❖ utilajele și tehnologiile sunt în mare măsură importate, iar economia în ansamblu este foarte sensibilă la crizele economice mondiale și la schimbarea cursurilor valutare, care duc la instabilitatea cererii și a prețurilor.

REPARTIZAREA STATELOR LUMII PE NIVELE DE DEZVOLTARE ÎN 2016 (138 STATE)

Stadiul I	Tranziția de la <i>Stadiul I</i> la <i>Stadiul II</i>	Stadiul II	Tranziția de la <i>Stadiul II</i> la <i>Stadiul III</i>	Stadiul III
Bangladesh	Algeria	Albania	Arabia Saudită	Australia
Benin	Azerbaidjan	Armenia	Argentina	Canada
Burkina Faso	Kazahstan	Bulgaria	Chile	Cipru
Campucia	Kuweit	China	Croația	Cehia
Etiopia	Mongolia	Ecuador	Letonia	Hong Kong
India	Nigeria	Georgia	Liban	Israel
R.Moldova	Philipine	Macedonia	Lituania	Japonia
Kirghizstan	F. Rusă	Munte negru	Polonia	Norvegia
Nicaragua	Ucraina	România	Slovacia	Slovenia
Pakistan	Venesuela	Serbia	Turcia	Statele UE 15
Tadgikistan	Vietnam	Thailanda	Ungaria	SUA
...	...	...	...	...
35state	17 state	30 state	19 state	37 state

CLASAMENTUL STATELOR DUPĂ INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE ÎN 2015-2010

	Ratingul 2016 (138 țări)	Ratingul din anii precedenți					2010 (139 țări)
		2015 (140 țări)	2014 (144 țări)	2013 (148 țări)	2012 (144 țări)	2011 (142 țări)	
Elveția	1	1	1	1	1	1	1
Singapore	2	2	2	2	2	2	3
SUA	3	3	3	5	7	5	4
Olanda	4	5	8	8	5	7	8
Germania	5	4	5	4	6	6	5
Suedia	6	9	10	6	4	3	2
Marea Britanie	7	10	9	10	8	10	9
Japonia	8	6	6	9	9	9	6
Hong Kong SAR	9	7	7	7	9	11	
Finlanda	10	8	4	3	3	4	7
...							
Irlanda	23	24	25	28	27	29	29
...							
Coreea	26	26	26	25	19	24	22
...							
China	28	28	28	29	29	26	27
...							
Estonia	30	30	29	32	34	33	32

CLASAMENTUL STATELOR DUPĂ INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE ÎN 2016-2010

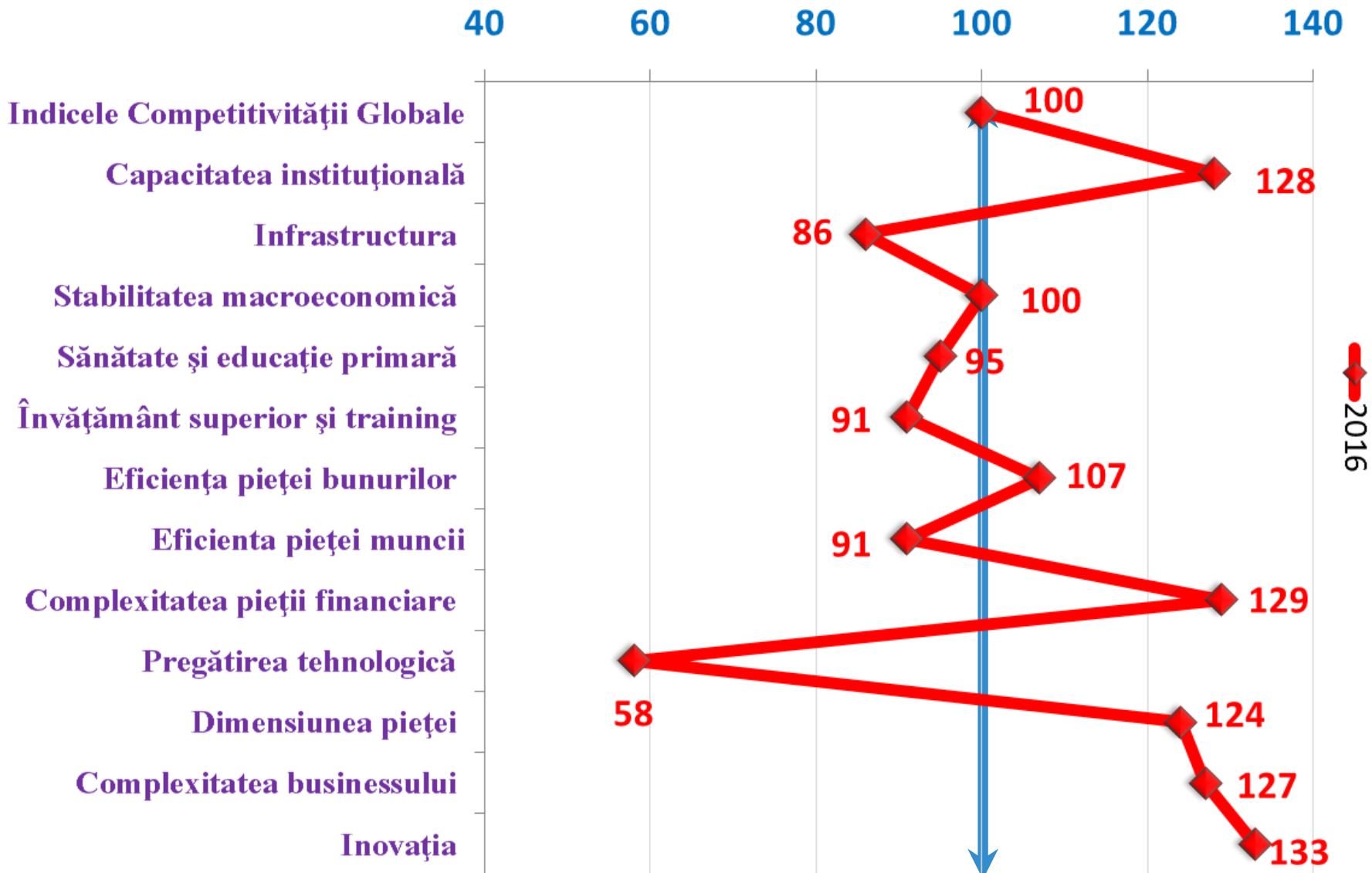
	Ratingul	Ratingul din anii precedenți					
	2016 (138 țări)	2015 (140 țări)	2014 (144 țări)	2013 (148 țări)	2012 (144 țări)	2011 (142 țări)	2010 (139 țări)
Lituania	35	36	41	48	45	44	47
Azerbaidjan	37	40	38	39	46	55	57
Federația Rusă	43	45	53	64	67	66	63
Italia	43	43	49	49	42	43	48
Letonia	49	44	42	52	55	70	70
Bulgaria	50	54	54	57	62	74	71
Kazahstan	53	42	50	50	51	72	72
Georgia	59	66	69	77	77	88	93
România	62	53	59	78	78	77	67
Croația	74	77	77	75	76	76	77
Albania	80	93	97	95	89	78	88
Ucraina	85	79	76	84	73	82	89
Serbia	90	94	94	101	95	95	96
...							
R. Moldova	100	84	82	89	87	93	94
...							
Bosnia Herțegovina	107	111	...	87	88	100	102

CLASAMENTUL STATELOR ECE

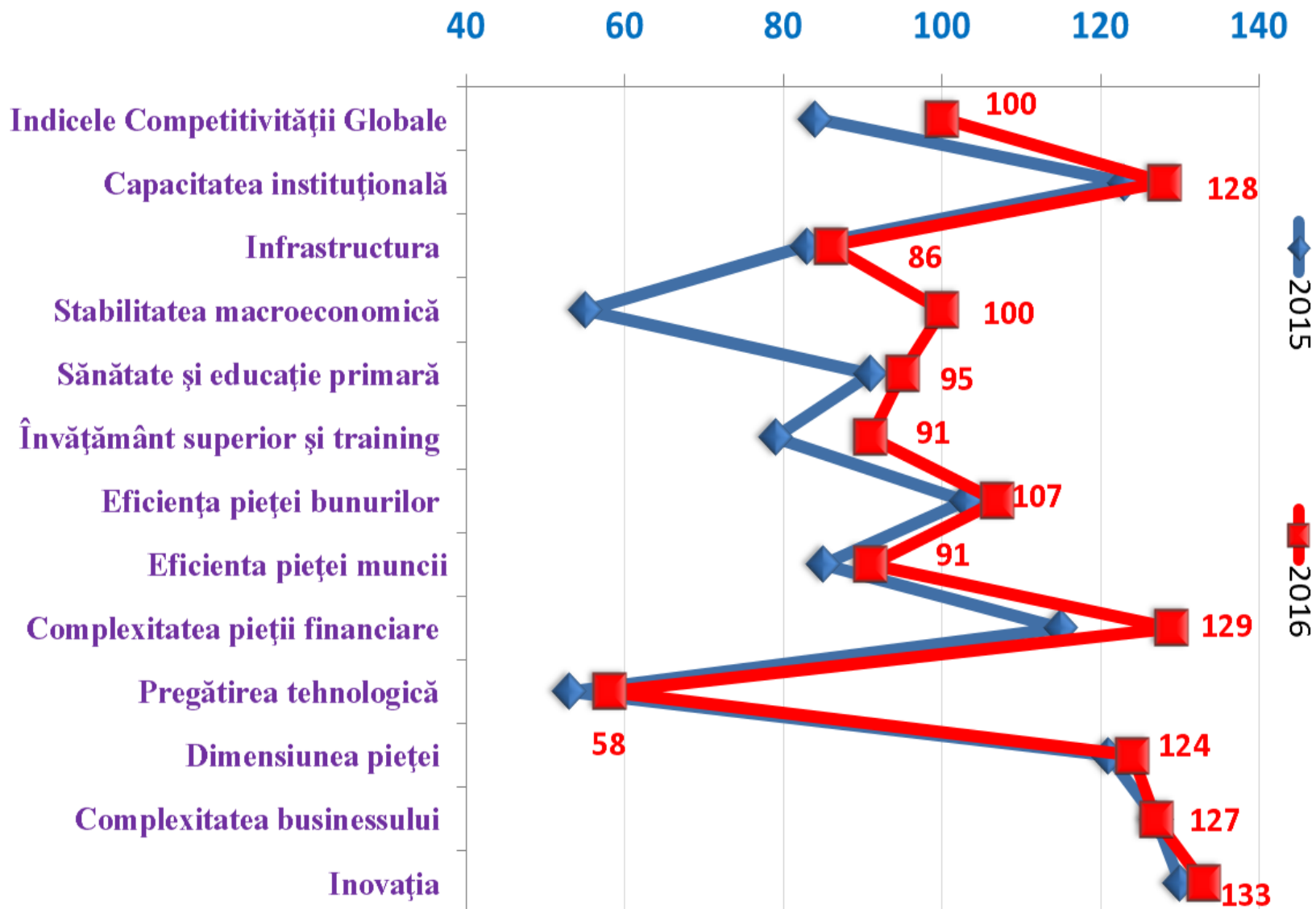
DUPĂ INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE ÎN 2016-2010

	Rating 2016	Rating 2015	Rating 2014	Rating 2013	Rating 2012	Rating 2011	Rating 2010	Dinamica 2016- 2015	Evoluția poziției de rating 2016- 2015	Evoluția poziției de rating 2016- 2010
Estonia	30	29	29	32	34	33	33	↘	- 1	+ 3
Cehia	31	31	37	46	39	38	36	↙	0	+ 5
Lituania	35	36	41	48	45	44	47	↗	+ 1	+ 12
Polonia	36	41	42	42	41	41	39	↗	+ 5	+ 3
Letonia	49	44	43	52	55	64	70	↘	- 5	+ 21
Bulgaria	50	54	54	57	62	74	71	↗	+ 4	+ 21
Slovenia	56	59	70	62	56	57	45	↗	+ 3	- 11
România	62	53	59	76	78	77	67	↘	- 9	+ 5
Slovacia	65	67	75	78	71	69	60	↗	+ 2	- 5
Ungaria	69	63	60	63	60	48	52	↘	- 6	- 17
R. Moldova	100	84	82	89	87	93	94	↘	- 16	- 6

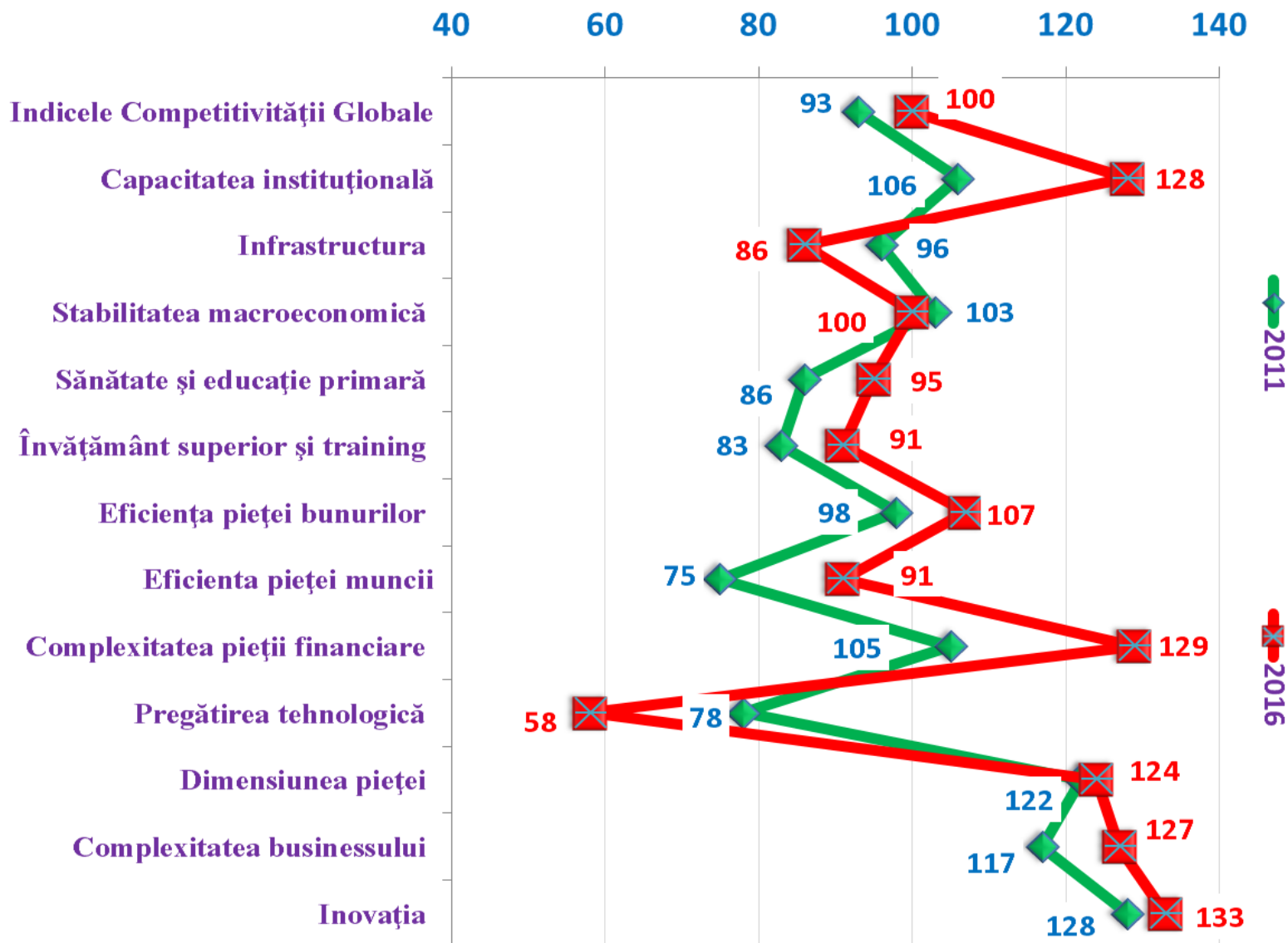
INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE AL REPUBLICII MOLDOVA ÎN 2016

INDICELE COMPETITIVITĂȚII GLOBALE A REPUBLICII MOLDOVA ÎN ANII 2016-2015

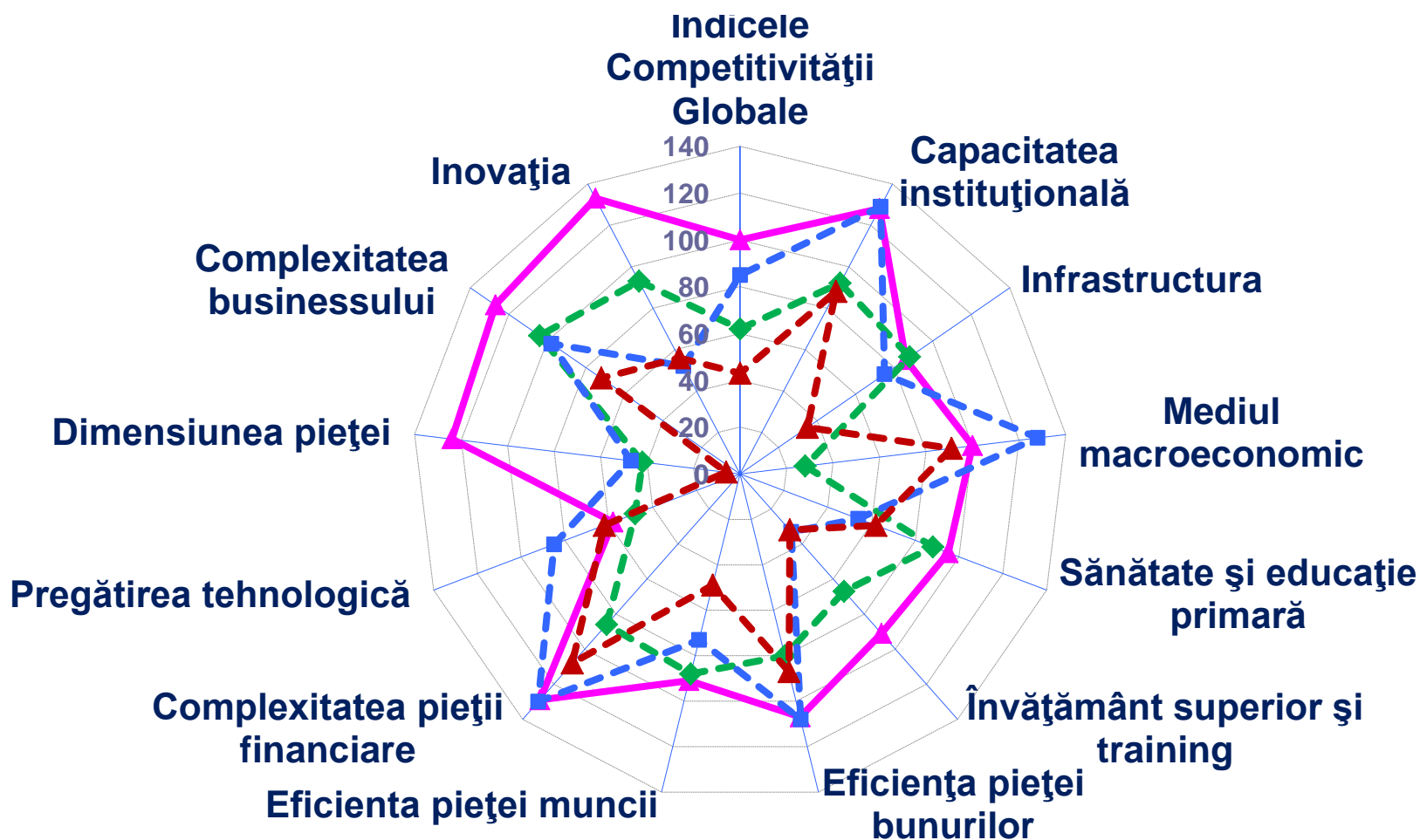

DINAMICA INDICELUI COMPETITIVITĂȚII GLOBALE A REPUBLICII MOLDOVA ÎN ANII 2016-2011

POLIGONUL COMPETITIVITĂȚII GLOBALE AL REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXT REGIONAL ÎN 2015

—▲— Republica Moldova
 —◆— România
 —■— Ucraina
 —▲— Federația Rusă

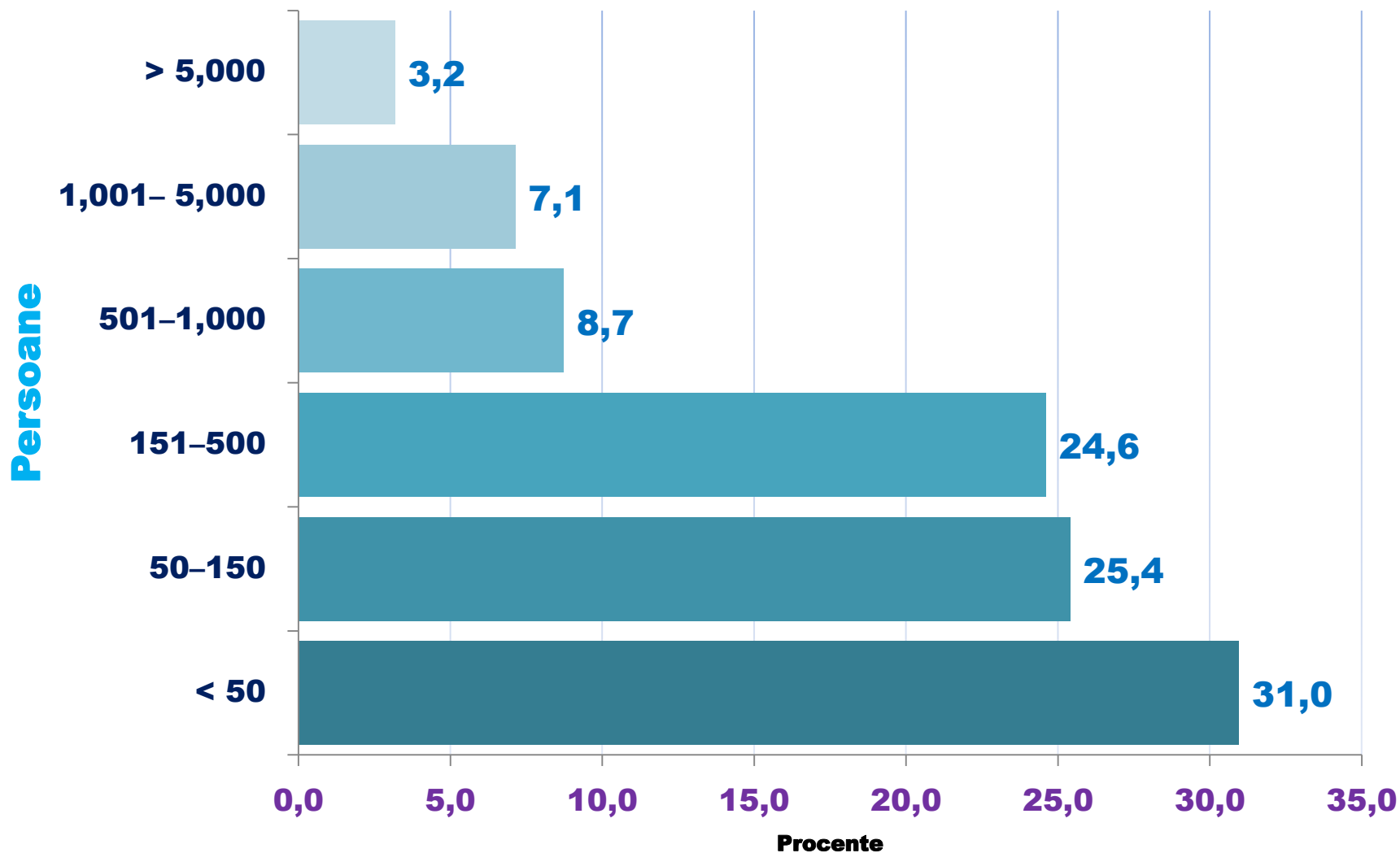
Rezultatele sondajului național (martie-aprilie 2016)

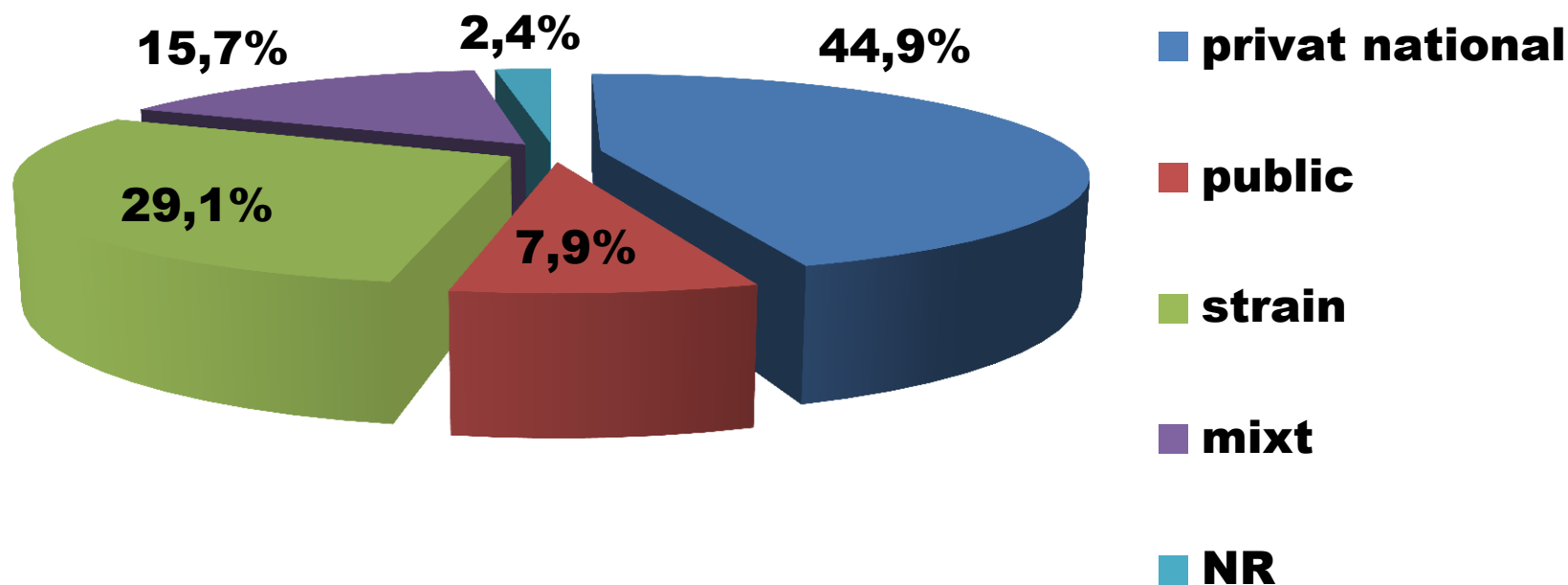
DIMENSIUNEA EȘANTIONUL

La sondajul național din anul 2016 au participat **128 întreprinderi** din toate regiunile de dezvoltare a țării, care reprezintă cele mai importante sectoare ale economiei naționale

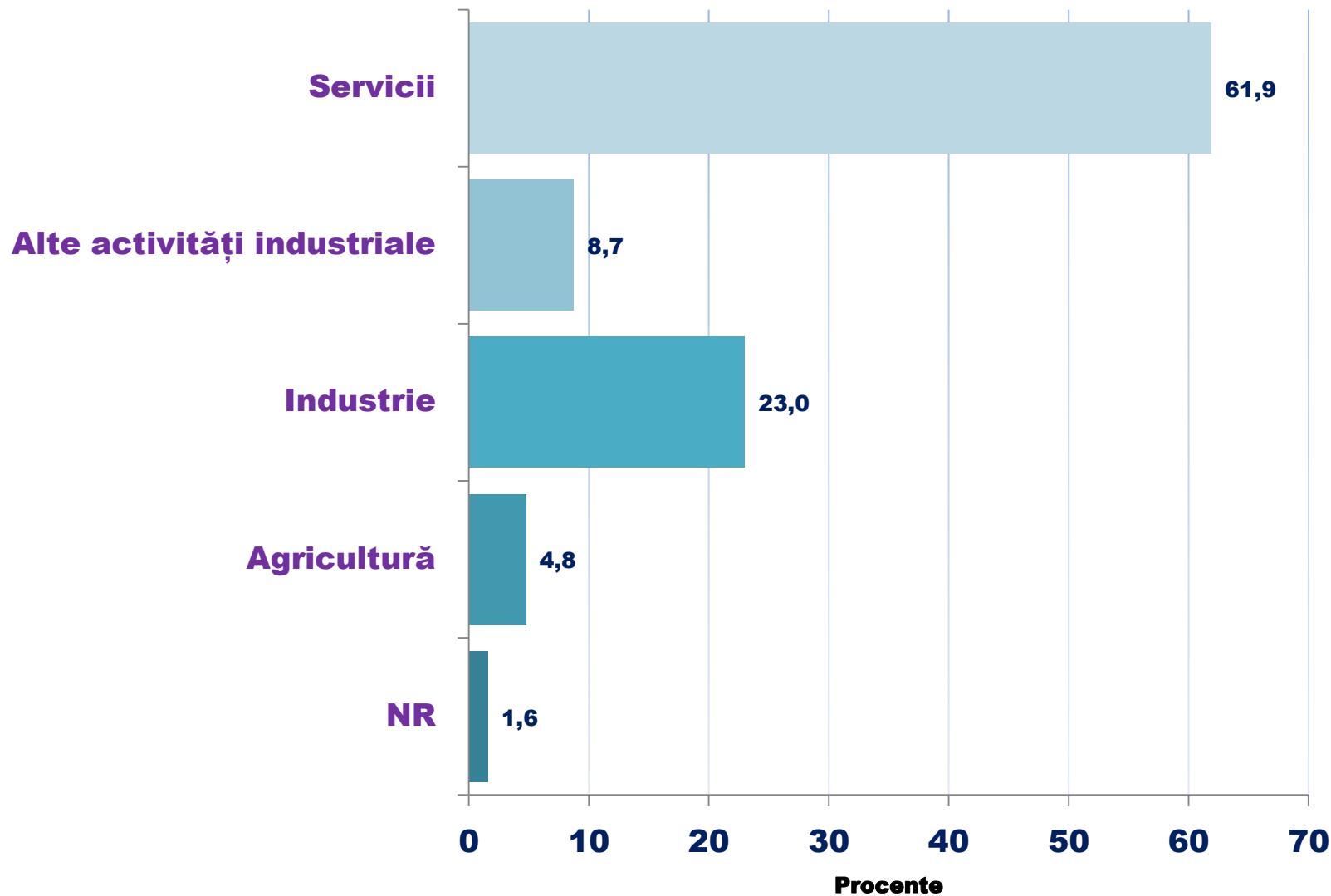
STRUCRTURA EȘANTIONULUI DUPĂ NUMĂRUL DE ANGAJAȚI

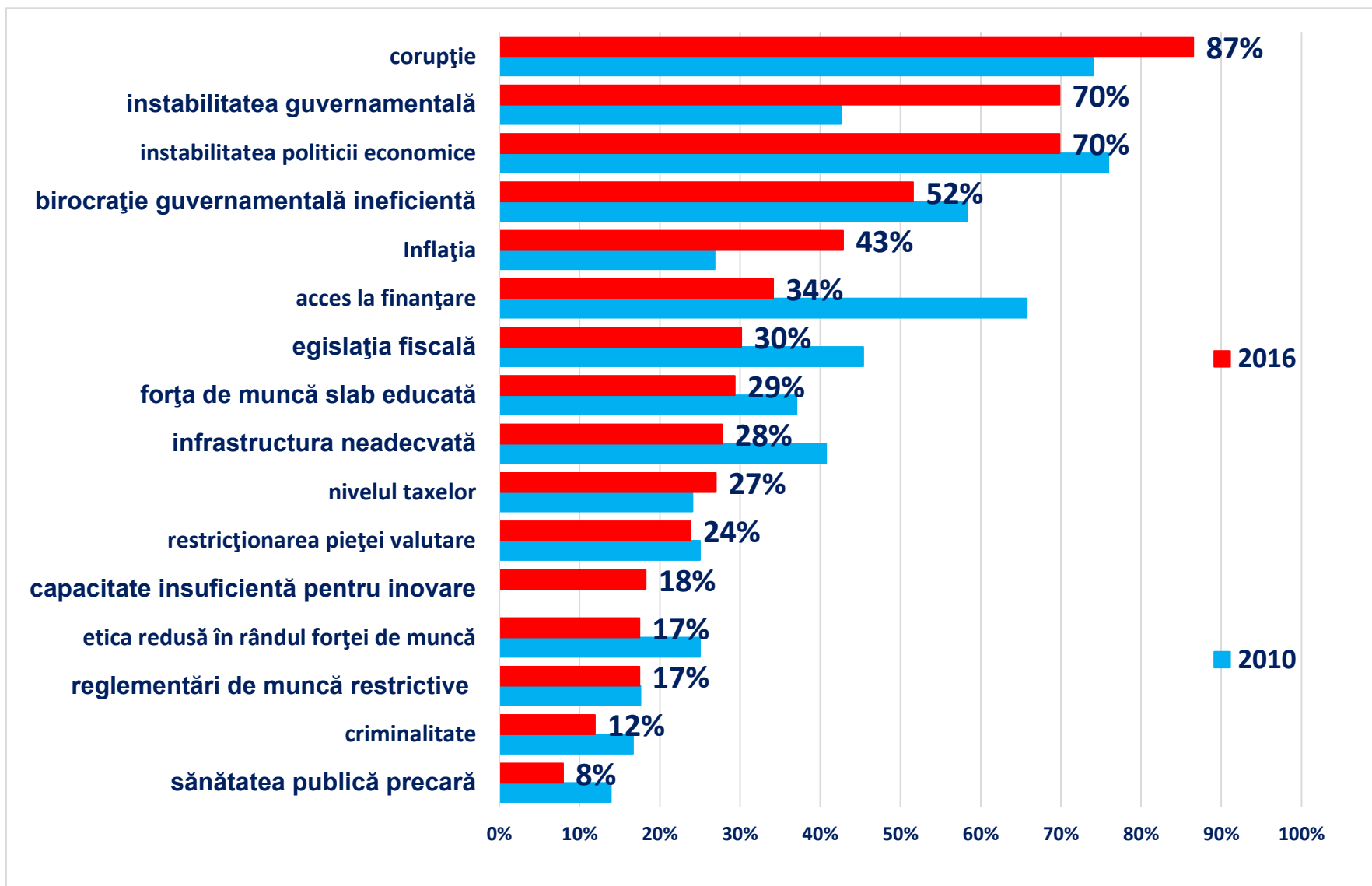
STRUCTURA EȘANTIONULUI DUPĂ FORMA DE PROPRIETATE

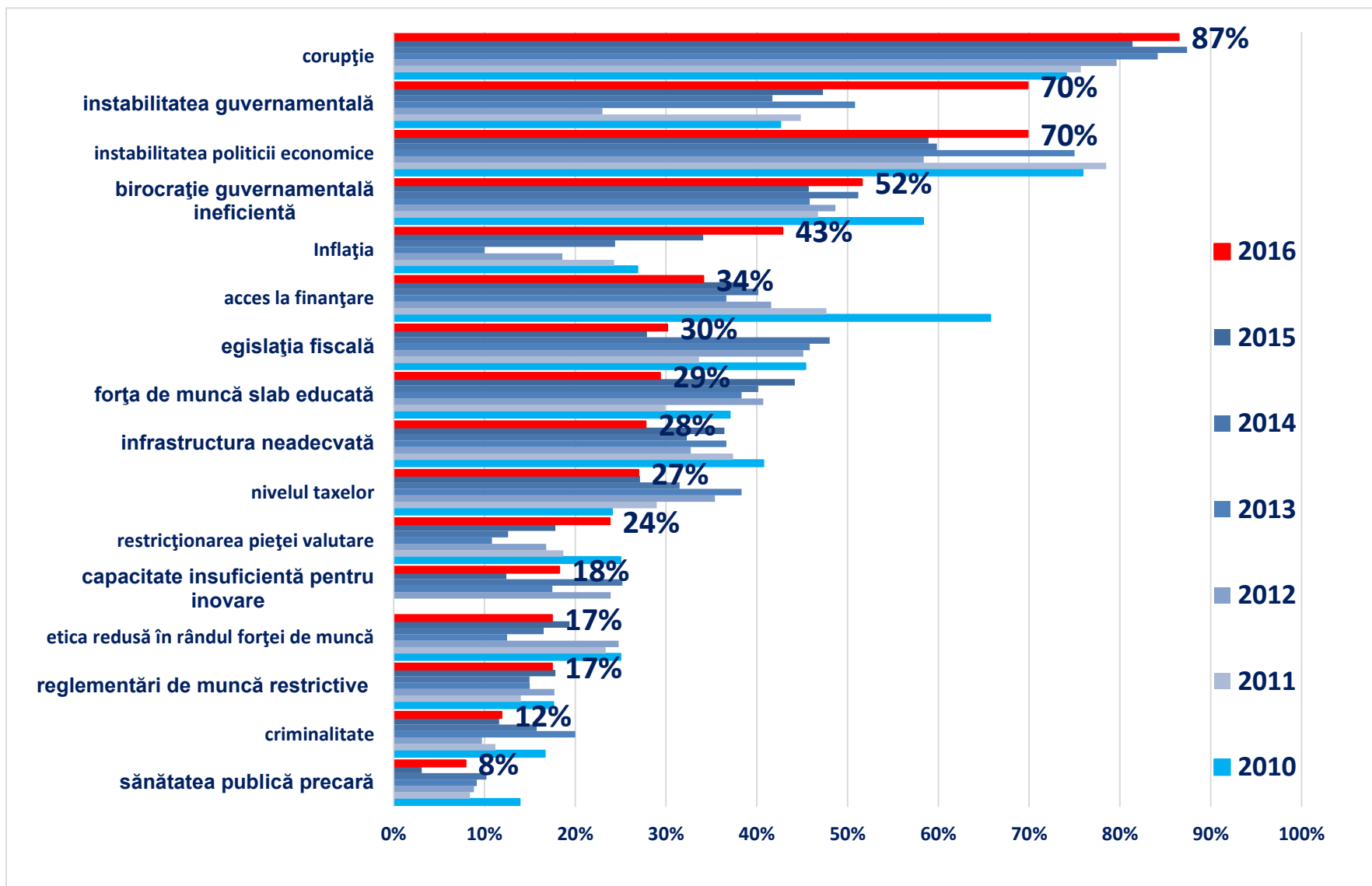
STRUCTURA EȘANTIONULUI DUPĂ DOMENIUL DE ACTIVITATE

INCIDENȚA FACTORILOR CU IMPACT NEGATIV ÎN DERULAREA AFACERILOR ÎN ANII 2016 -2010

INCIDENȚA FACTORILOR CU IMPACT NEGATIV ÎN DERULAREA AFACERILOR ÎN ANII 2016 -2010

FACTORII CU IMPACT POZITIV ASUPRA INDICELUI GLOBAL AL COMPETITIVITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA ÎN 2016

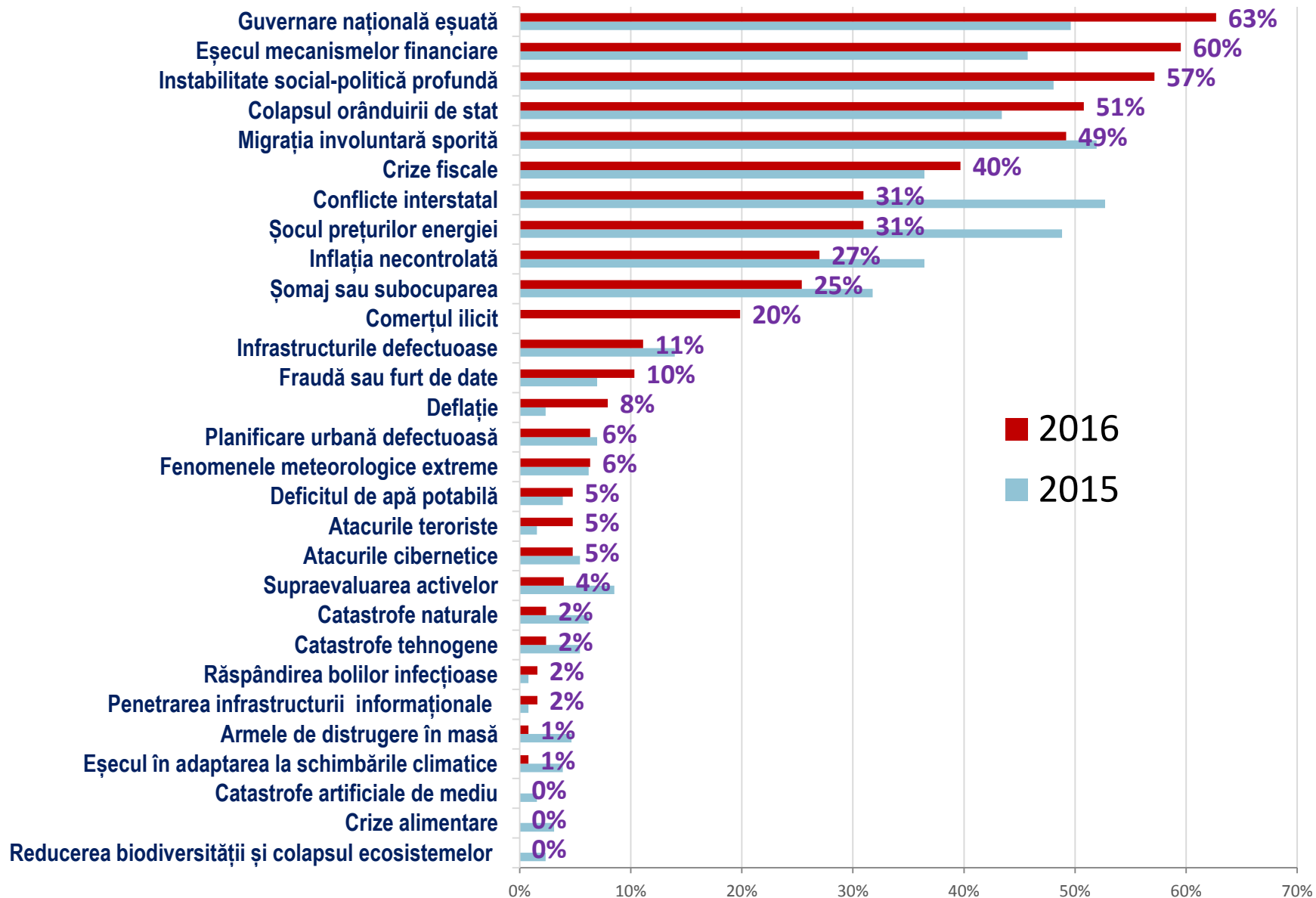
1. *Viteza de acces la Internet – poziția 16.*
2. *Numărul de zile necesar pentru inițierea unei afaceri – poziția 15.*
3. *Indicele solidității garanțiilor juridice – poziția 20.*
4. *Numărul de proceduri necesare pentru inițierea unei afaceri – poziția 22.*
5. *Importurile ca procent din PIB – poziția 22.*
6. *Prezența liniilor de telefonie fixă – poziția 30.*
7. *Nivelul de încadrarea femeilor în câmpul muncii – poziția 33.*
8. *Flexibilitatea sistemului de salarizare – poziția 37.*
9. *Exporturile ca procent din PIB – poziția 41 (↗ cu 15 poziții față de 2015)*
10. *Suportarea de costuri suplimentare antiterorism – poziția 45.*
11. *Tarifele vamale preferențiale - poziția 46.*
12. *Deficitul bugetar, % din PIB – poziția 47 (↘ cu 4 poziții față de 2015).*
13. *Datoriile publice raportate la PIB – poziția 57 (↘ cu 17 poziții).*
14. *Încadrarea în învățământul terțiar – poziția 66.*
15. *Subscrierea la internetului mobil – poziția 70 (↘ cu 11 poziții).*
16. *Salarii și productivitate – poziția 76 (↘ cu 18 poziții).*

FACTORII CU IMPACT NEGATIV ASUPRA INDICELUI GLOBAL AL COMPETITIVITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA ÎN 2016

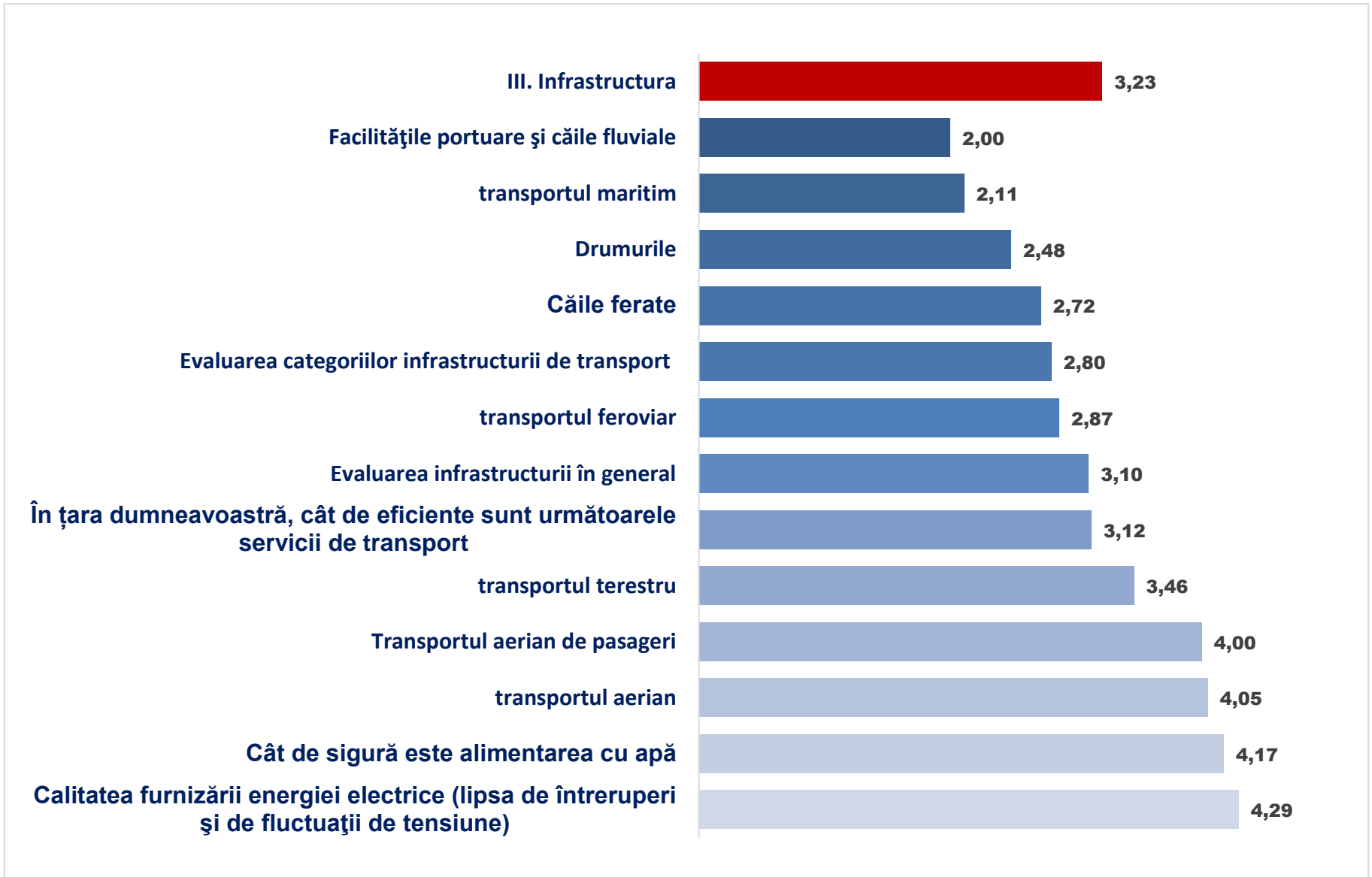
1. Nivelul de dezvoltare a clusterelor – 138 (↗ cu 2 poziții față de 2015).
2. Stabilitatea sistemului bancar – poziția 136 (↘ cu 4 poziții).
3. Capacitatea țării de a atrage persoane talentate – poziția 136 (↗ cu 2 poziții).
4. Procurări guvernamentale de produse de tehnologii avansate - poziția 136 (↘ cu 2 poziții).
5. Reglamentele bursei de valori mobiliare - poziția 136 (↘ cu 7 poziții).
6. Capacitatea țării de a menține persoane talentate – poziția 136 (↗ cu 1 poziție).
7. Eficiența politicilor antimonopol – poziția 134 ((↗ cu 1 poziție)
8. Cheltuielile companiilor în CDI – poziția 135.
9. Nivelul de independență a justiției – poziția 133 (↗ cu 1 poziție)
10. Colaborarea între universități și mediul de afaceri în domeniul CDI – poziția 133 (↘ cu 10 poziții).
11. Respectarea drepturilor acționarilor minoritari – poziția 133 (↘ cu 6 poziții).
12. Costurile politicilor agrare – poziția 133 (↘ cu 2 poziții).
13. Calitatea drumurilor – poziția 132 (↗ cu 1 poziție)
14. Natura avantajelor competitive – poziția 130.
15. Calitatea infrastructurii portuare – poziția 127 (↗ cu 2 poziții)
16. Respectarea drepturilor de proprietate – poziția 129 (↘ cu 3 poziții).
17. Calitatea instituțiilor de cercetare – poziția 125 (↘ cu 1 poziție).
18. Capacitatea de inovare în întreprinderi – poziția 124 (↗ cu 9 poziții).
19. Corectitudine în finanțare pe piața locală – poziția 128 (↘ cu 7 poziții).

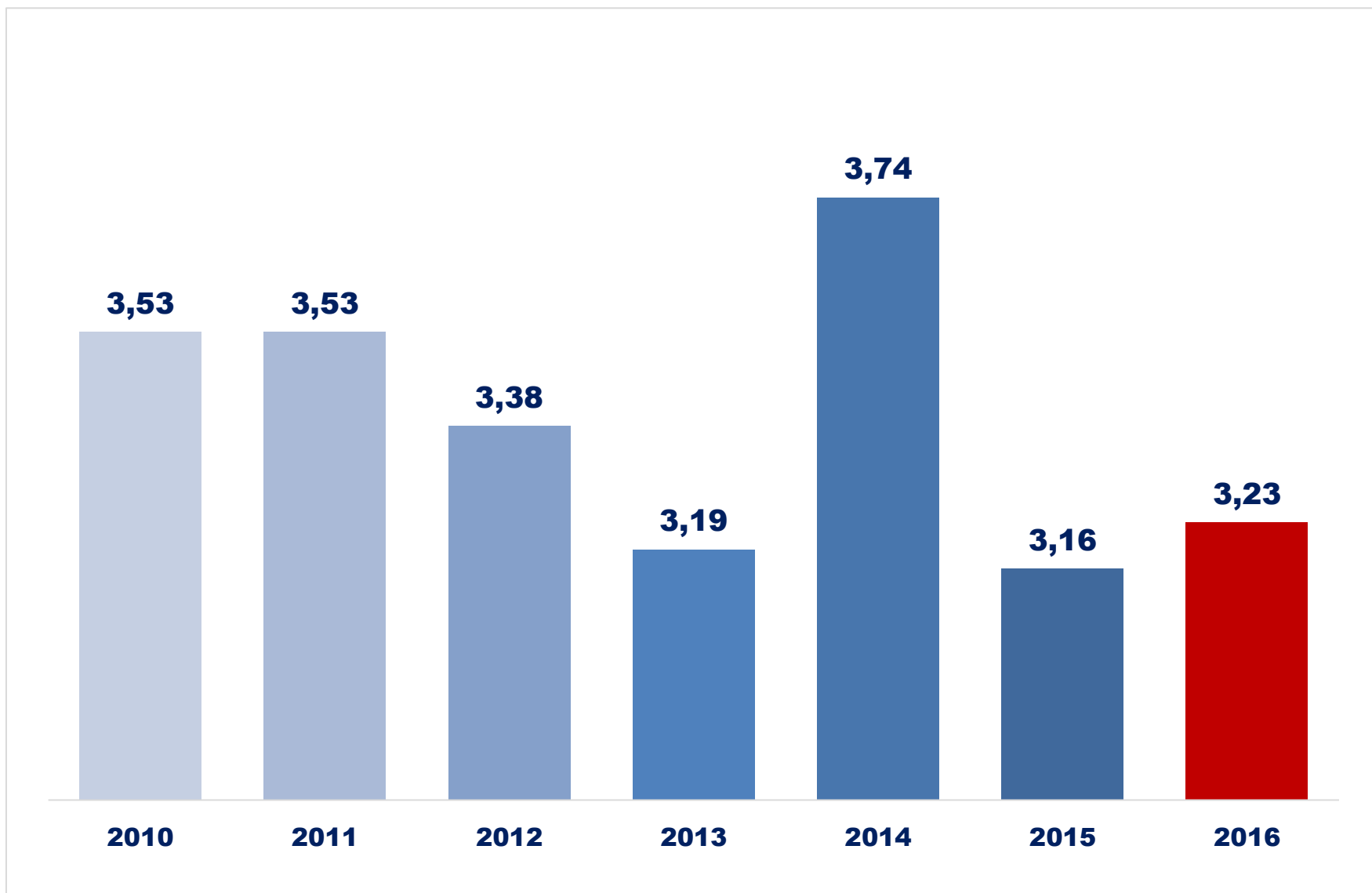
II. Riscurile care vor afecta derularea afacerilor în următorii 10 ani

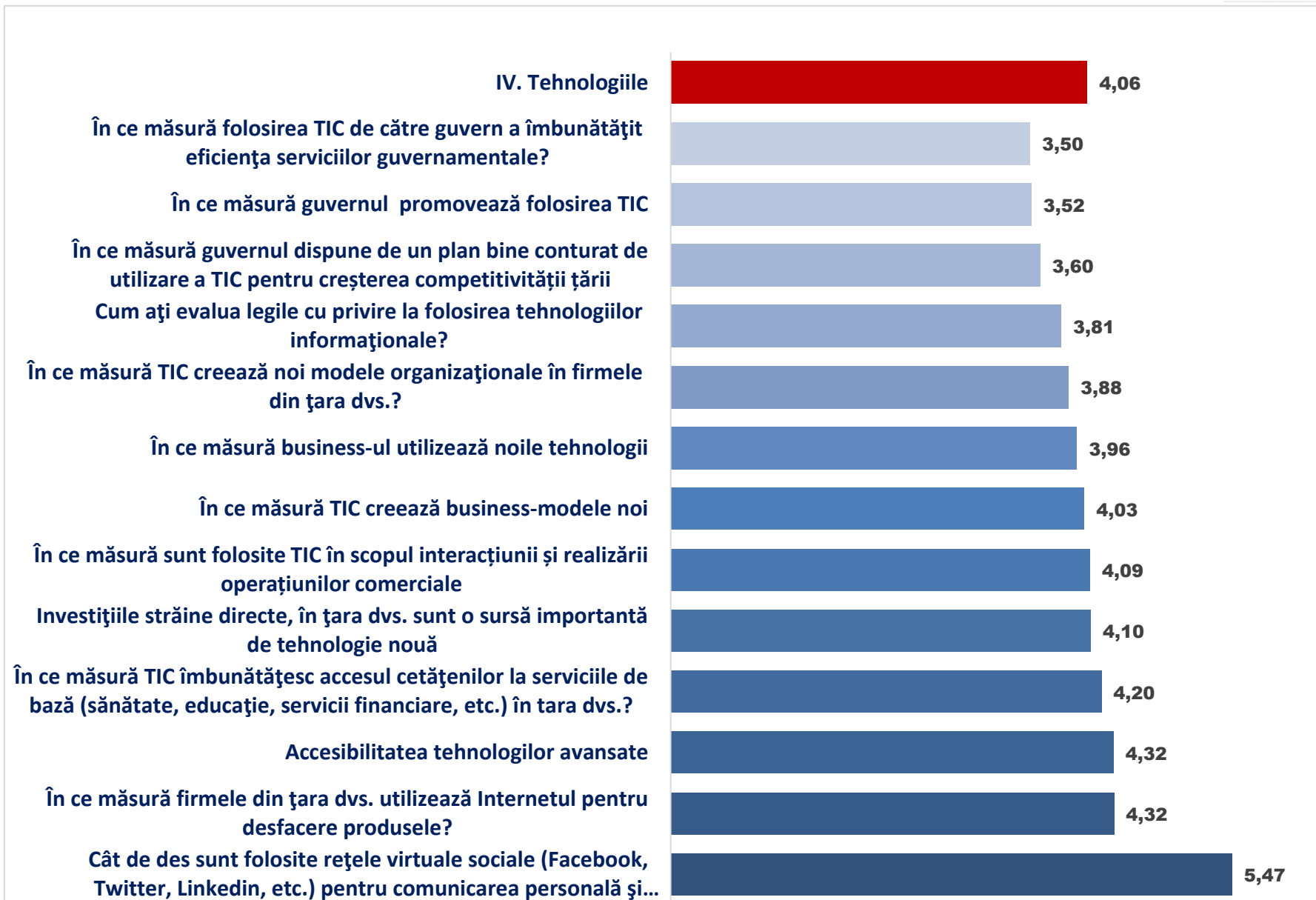

III. Infrastructura

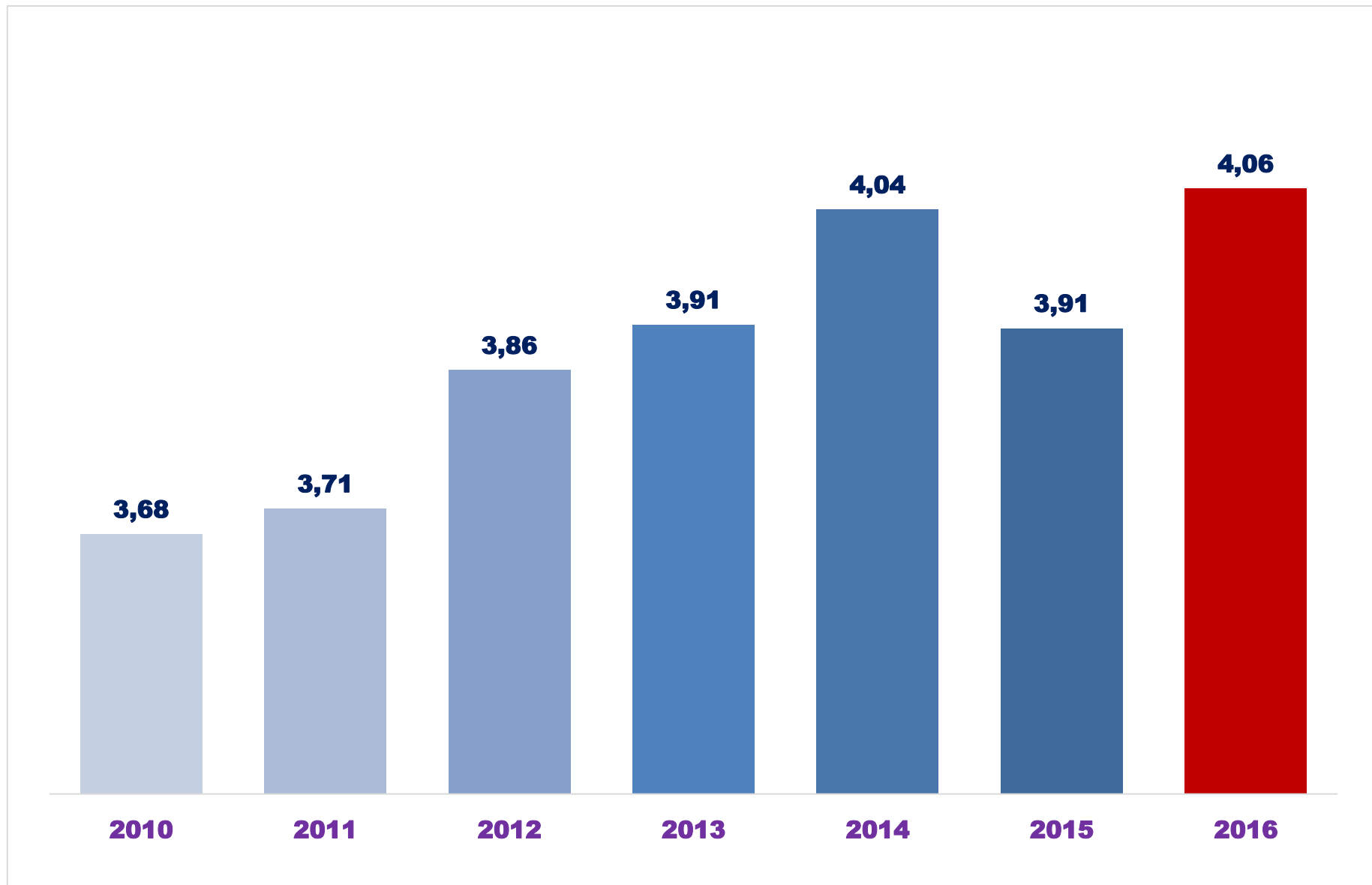

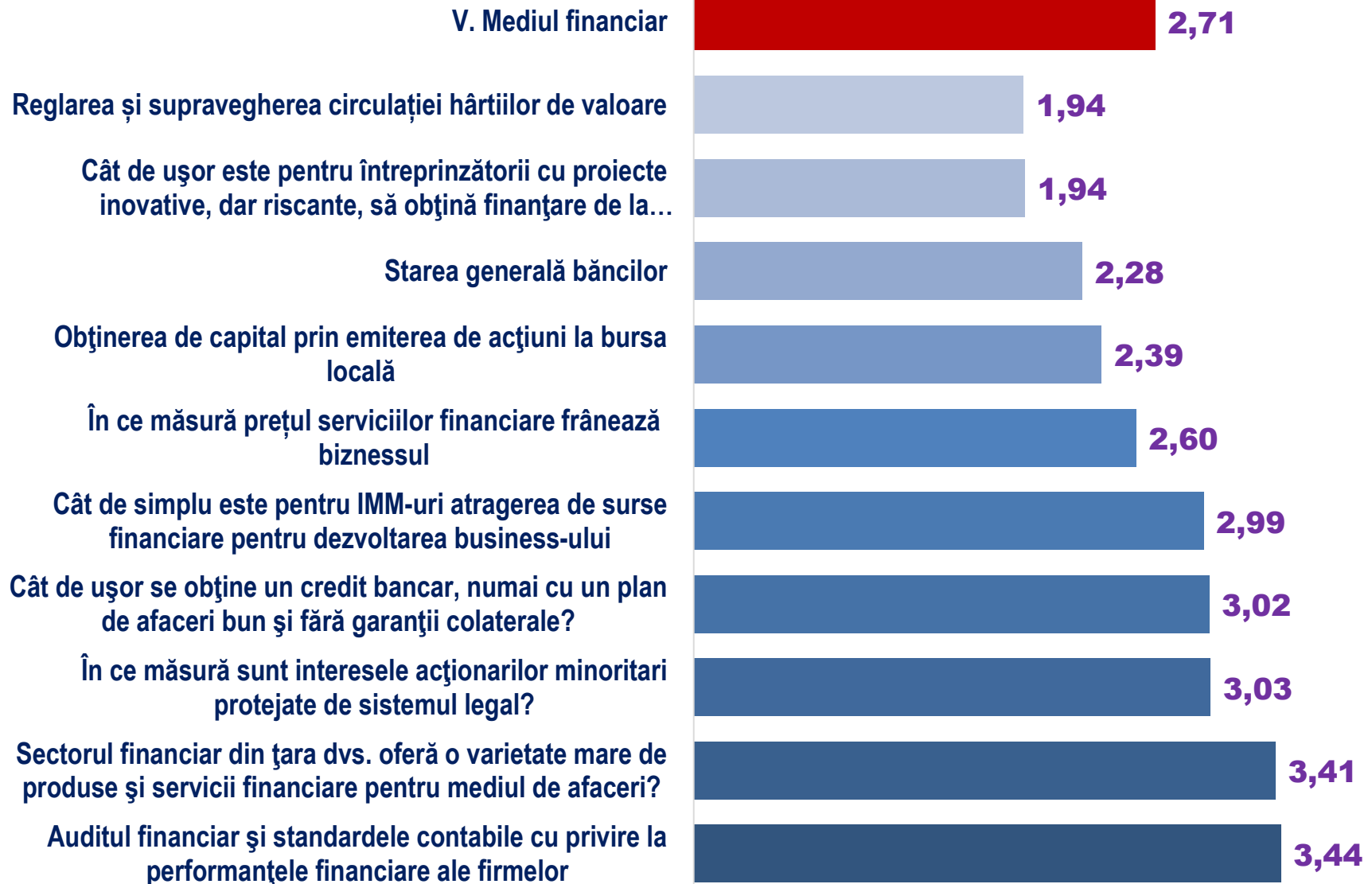
III. Infrastructura

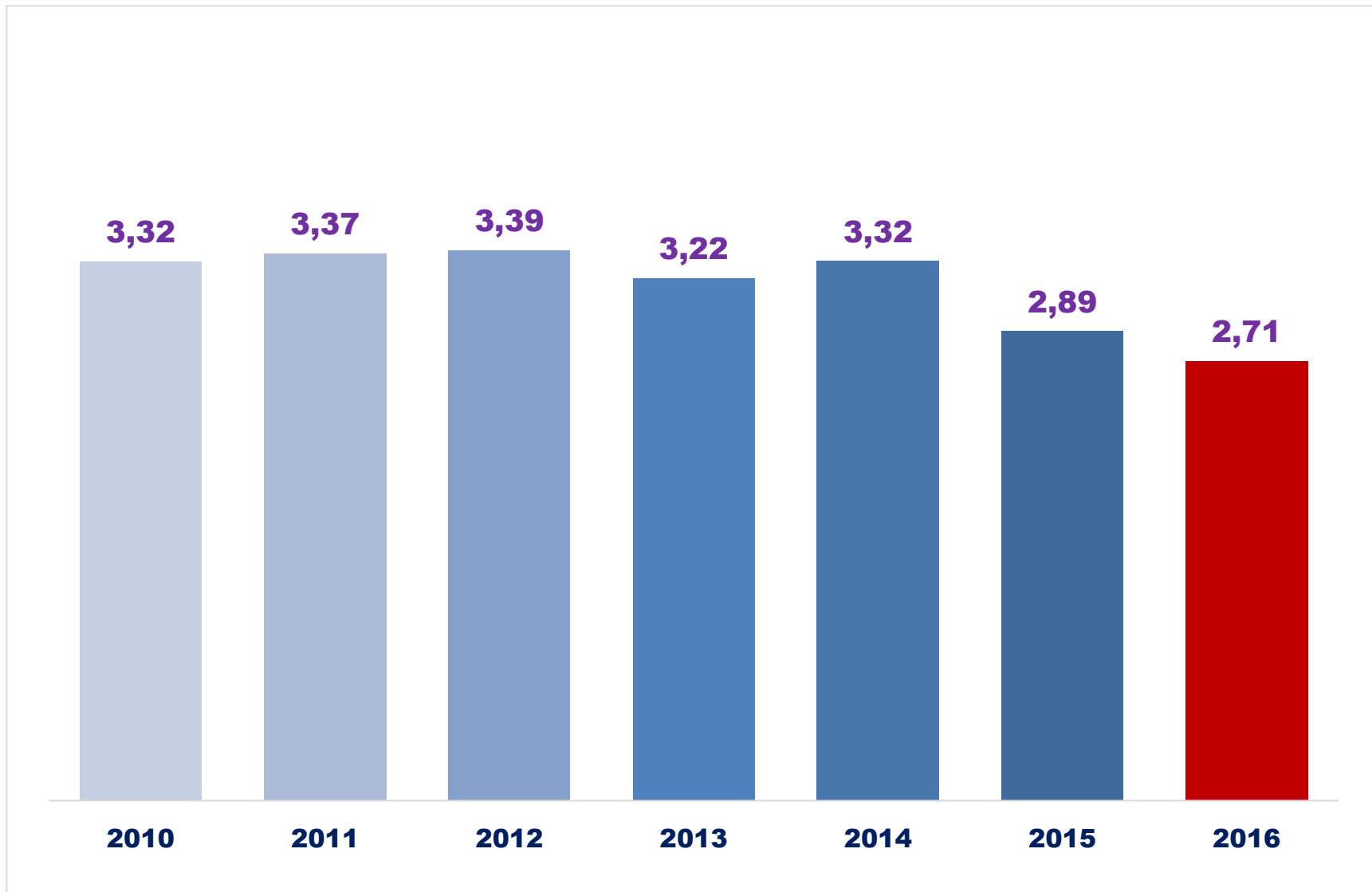

IV. Inovare și Tehnologie

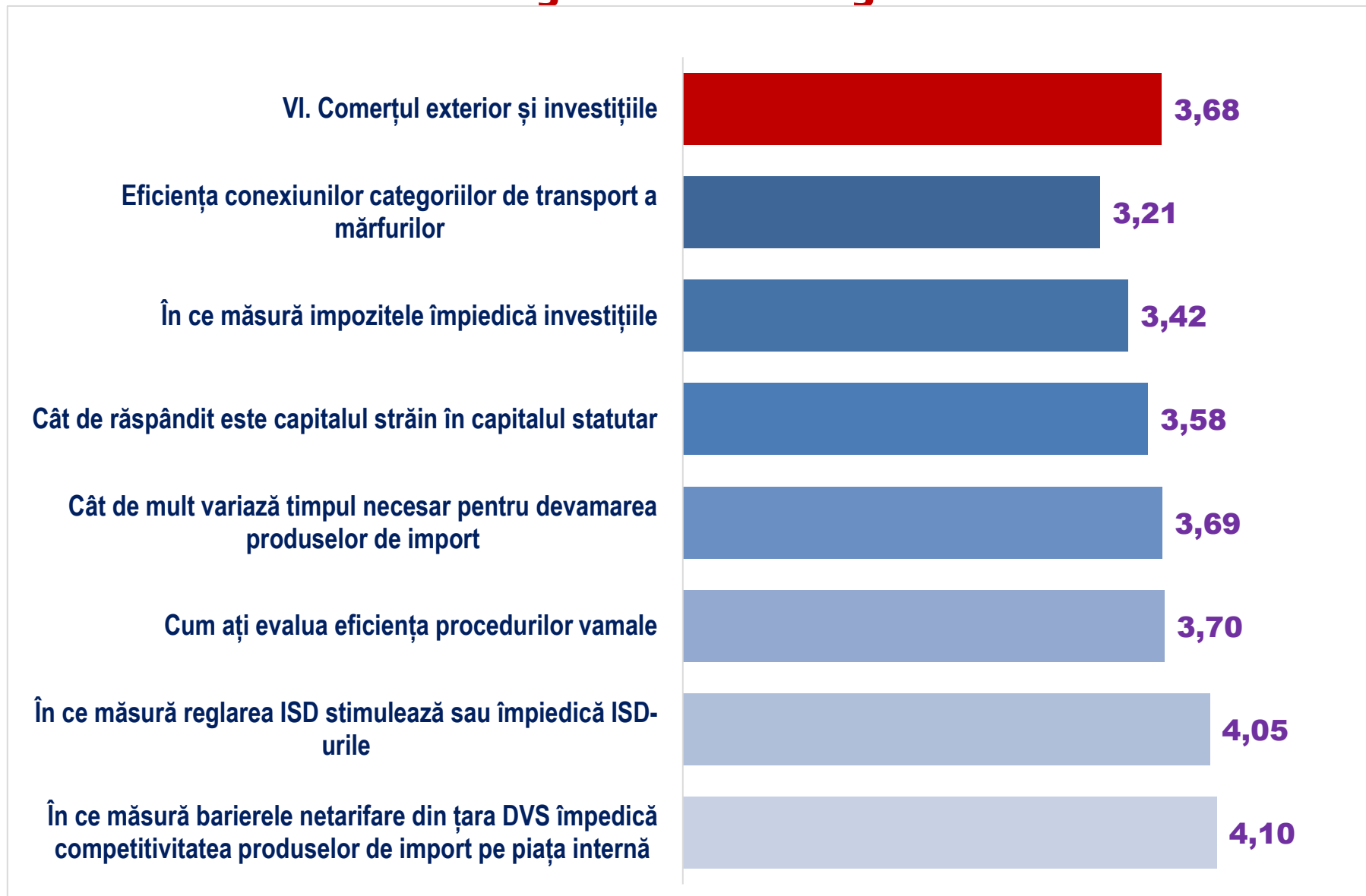

V. Mediul Financiar

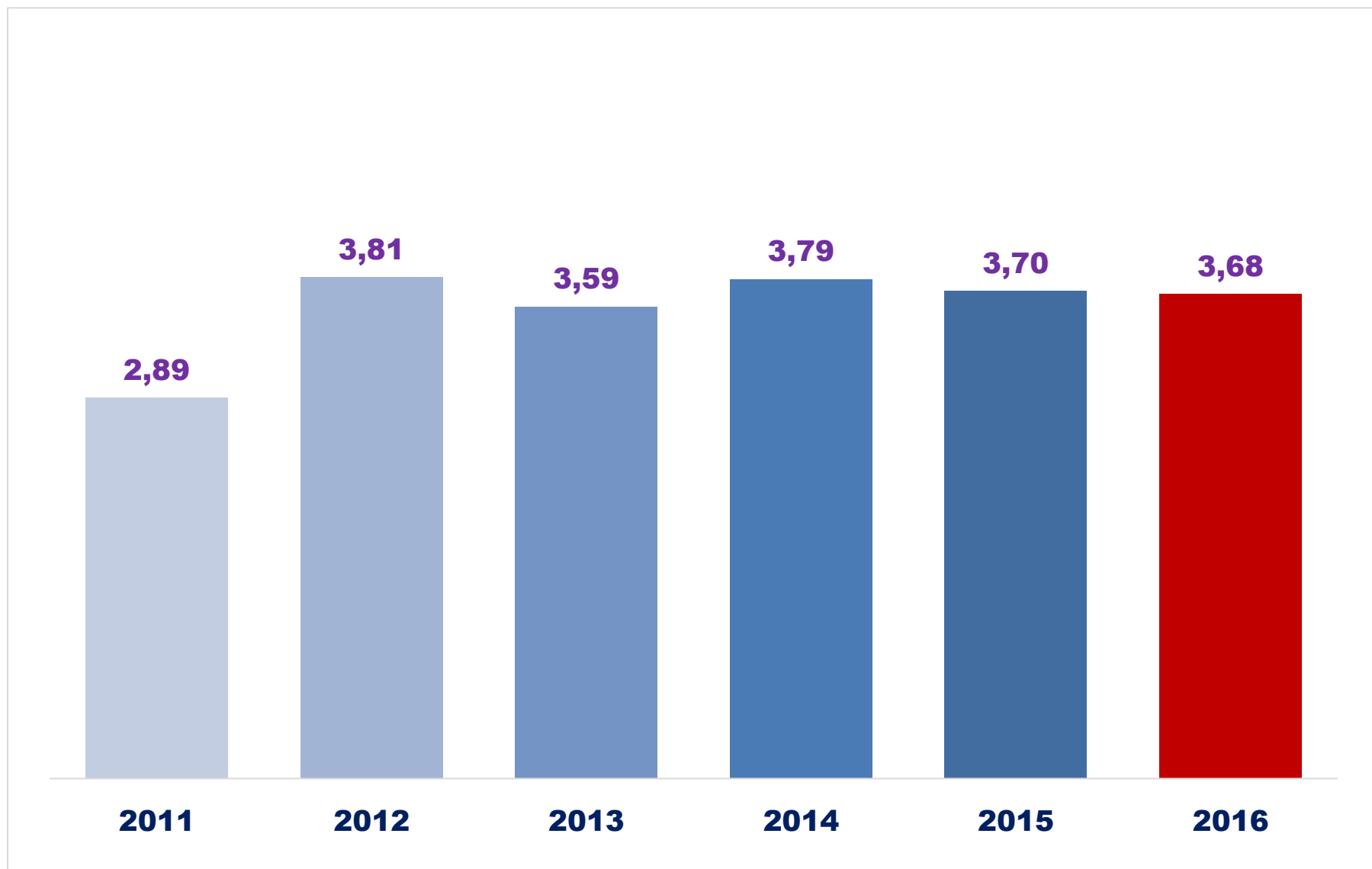

VI. Comerț exterior și investițiile

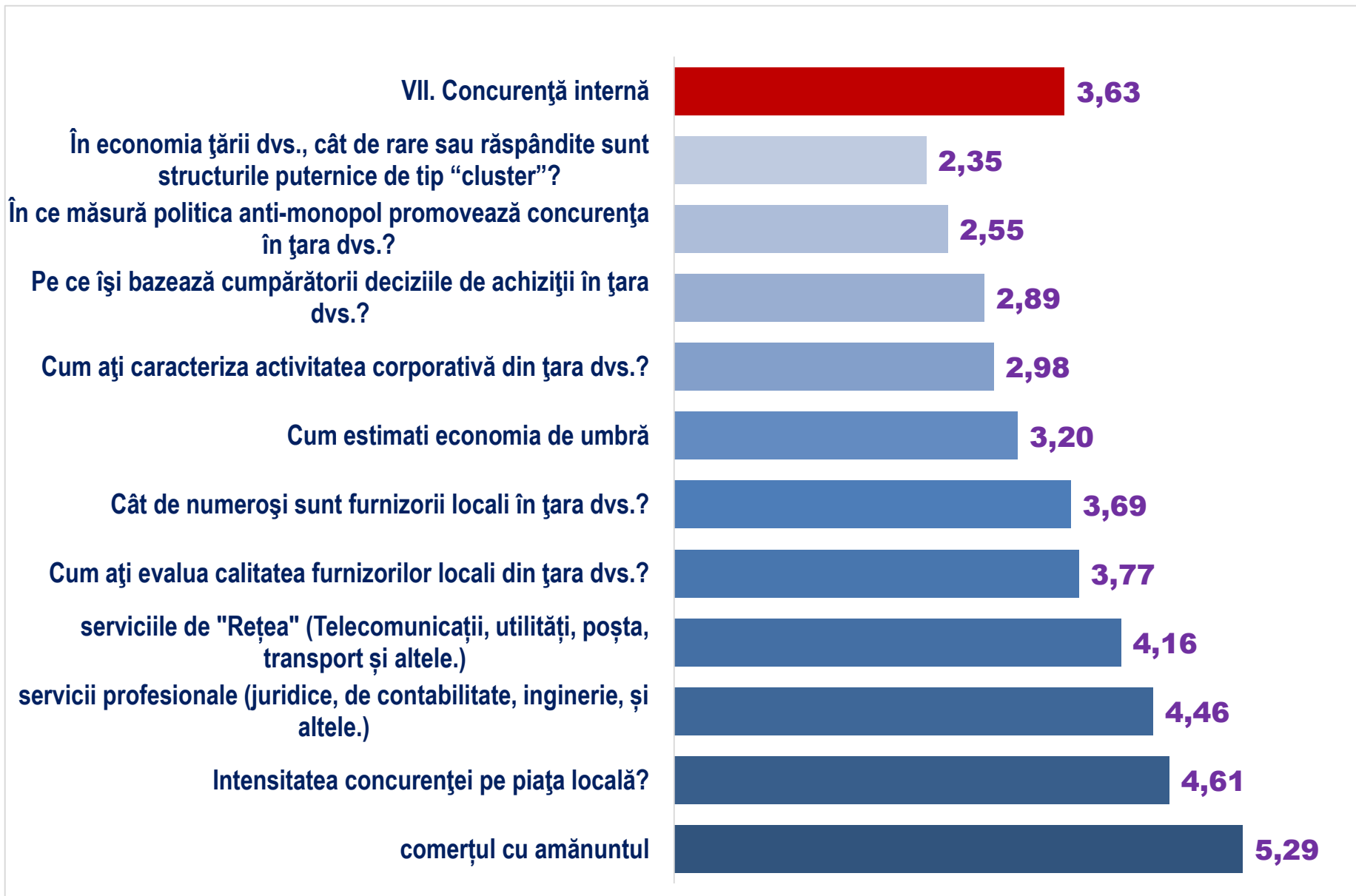

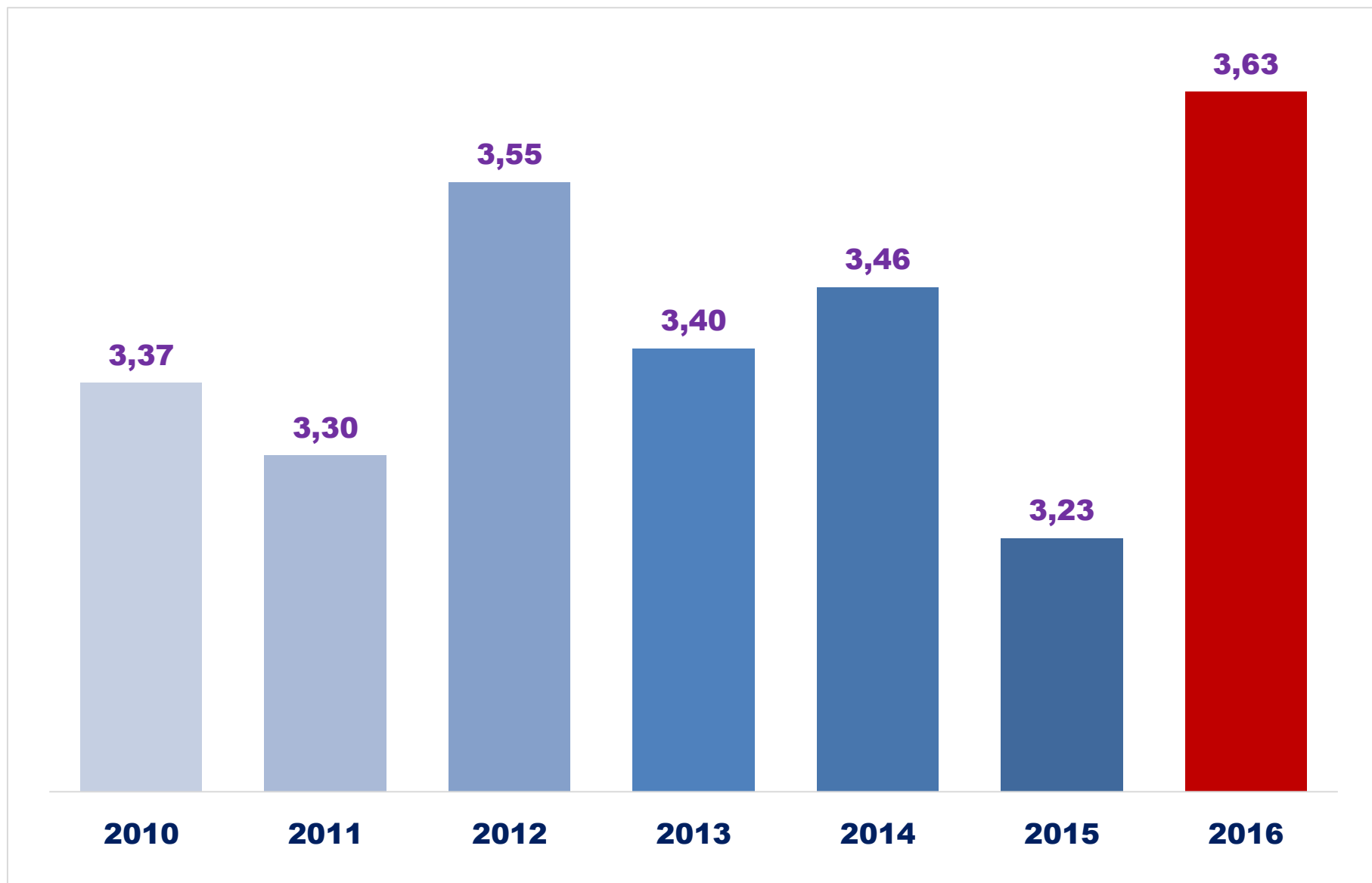
VI. Comerț exterior și investițiile

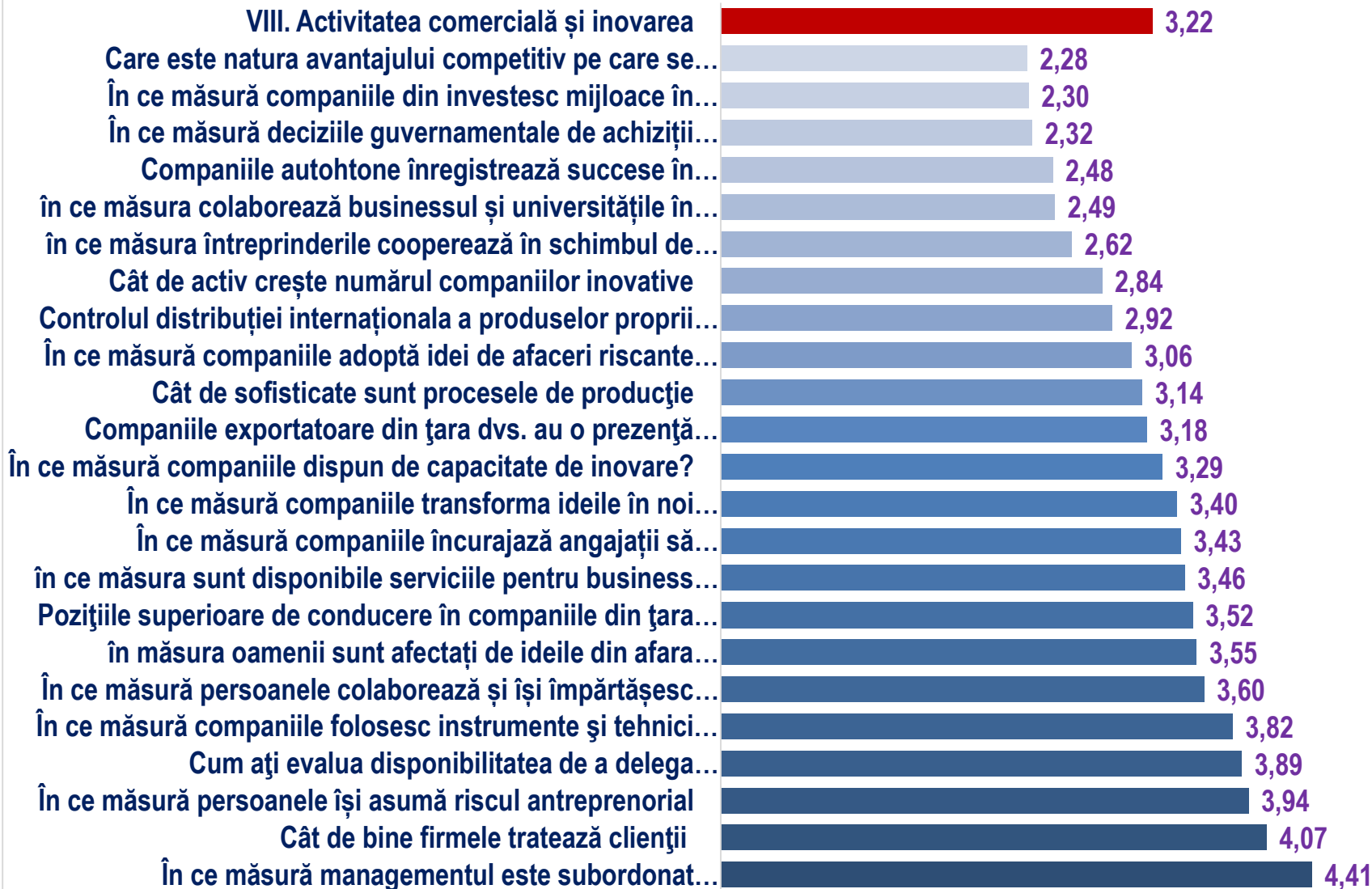
VII. Concurență internă

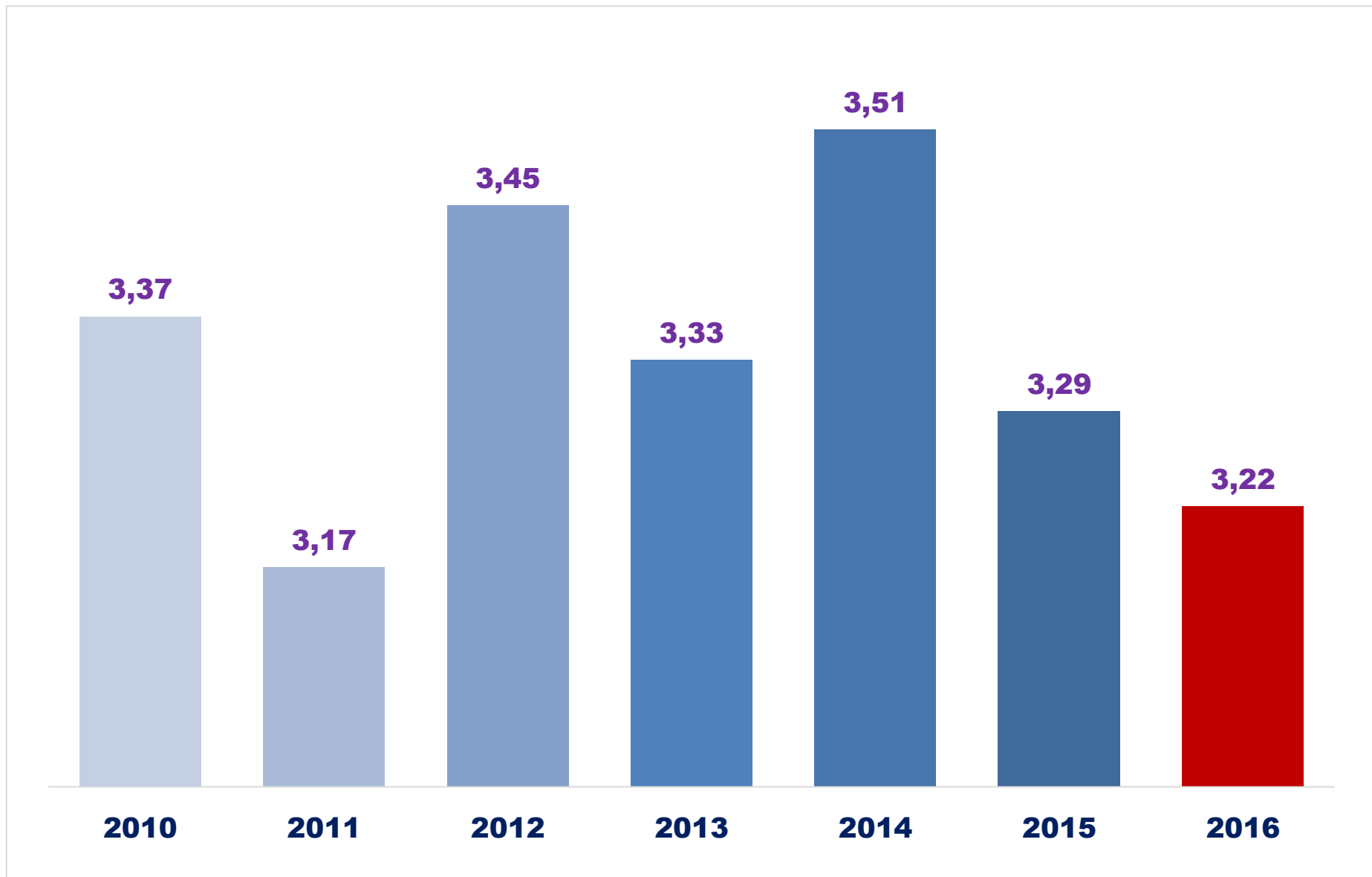
VII. Concurență internă

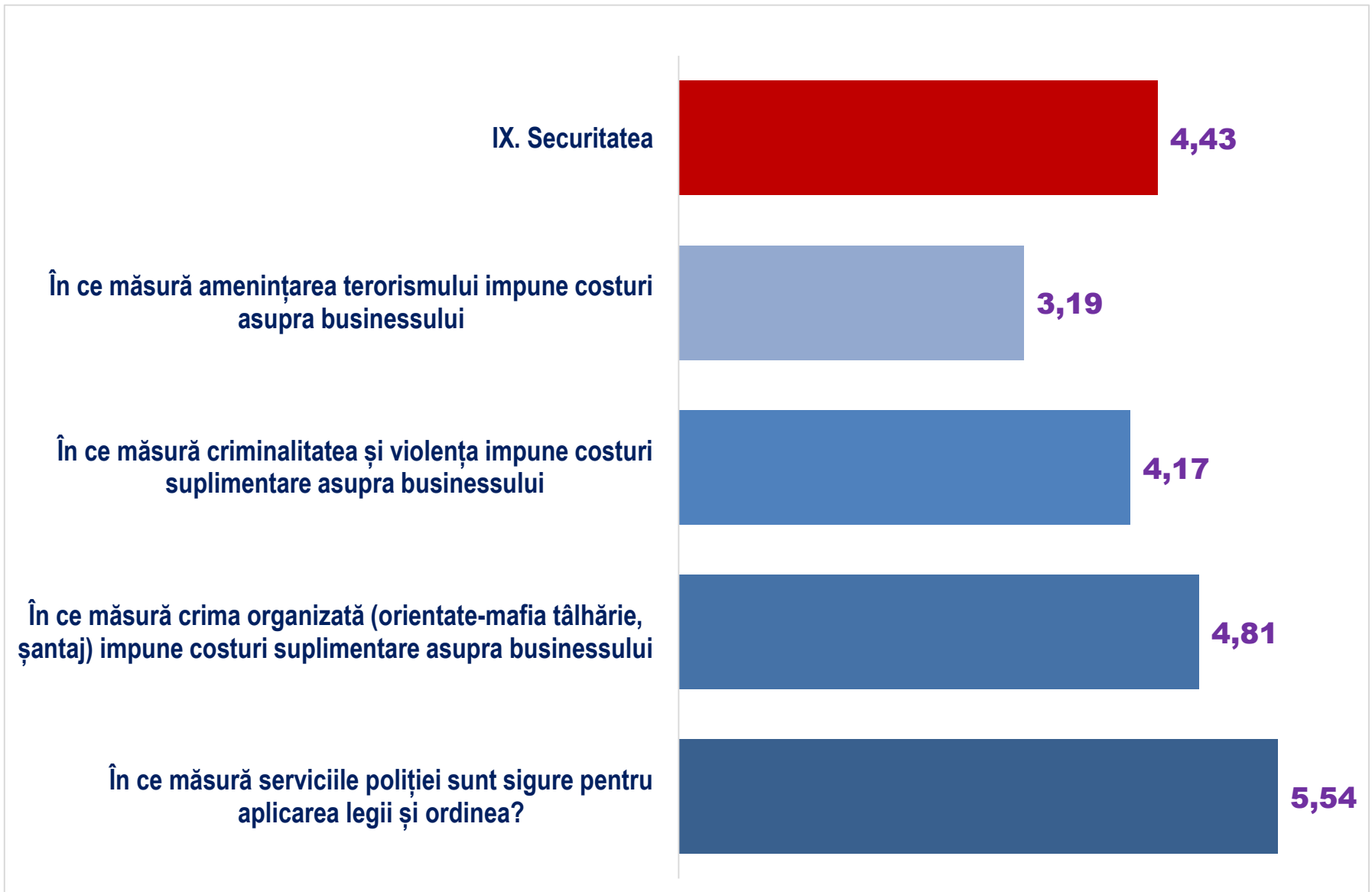

VIII. Activitatea comercială și inovarea

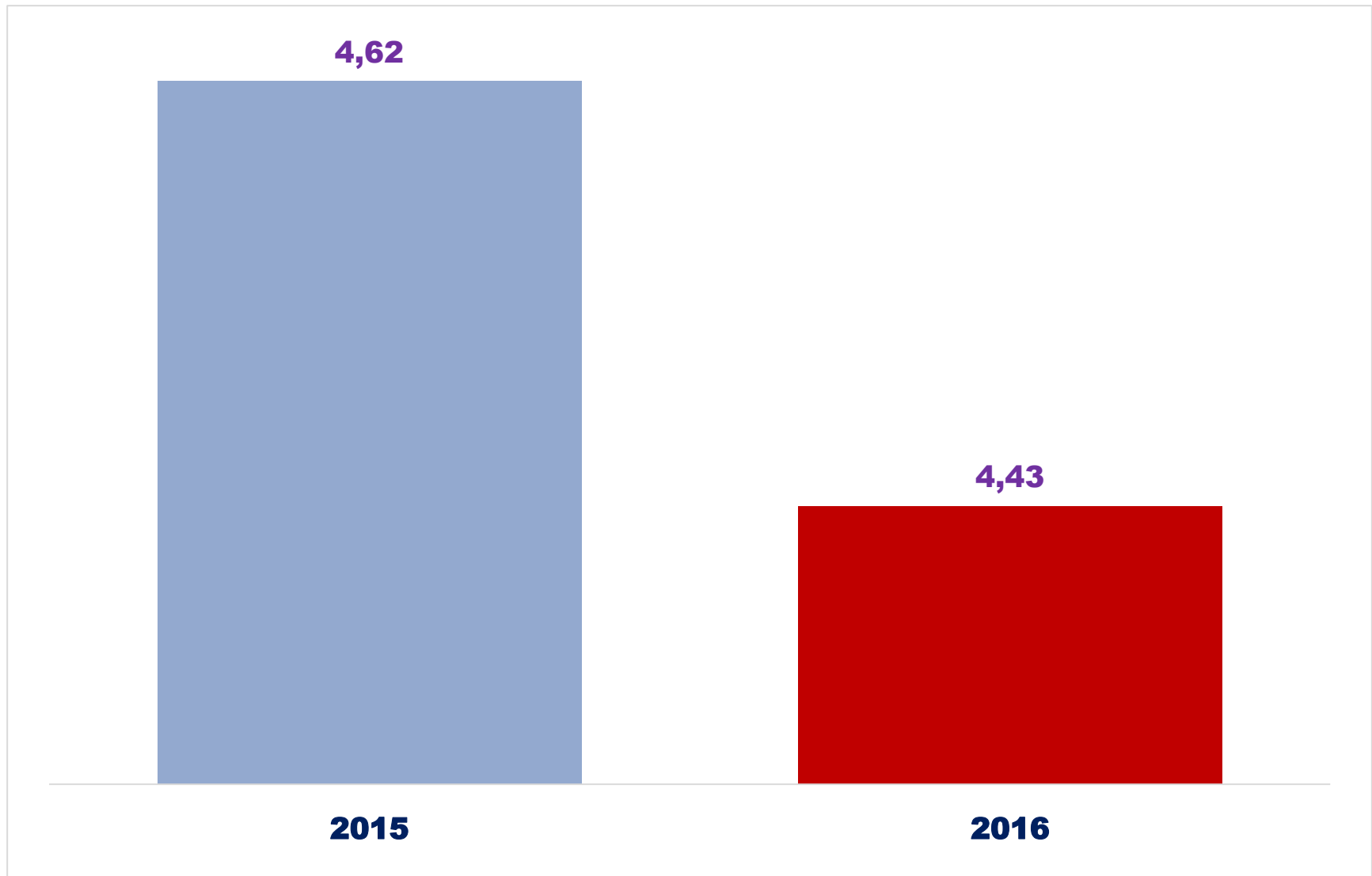

VIII. Activitatea comercială și inovarea

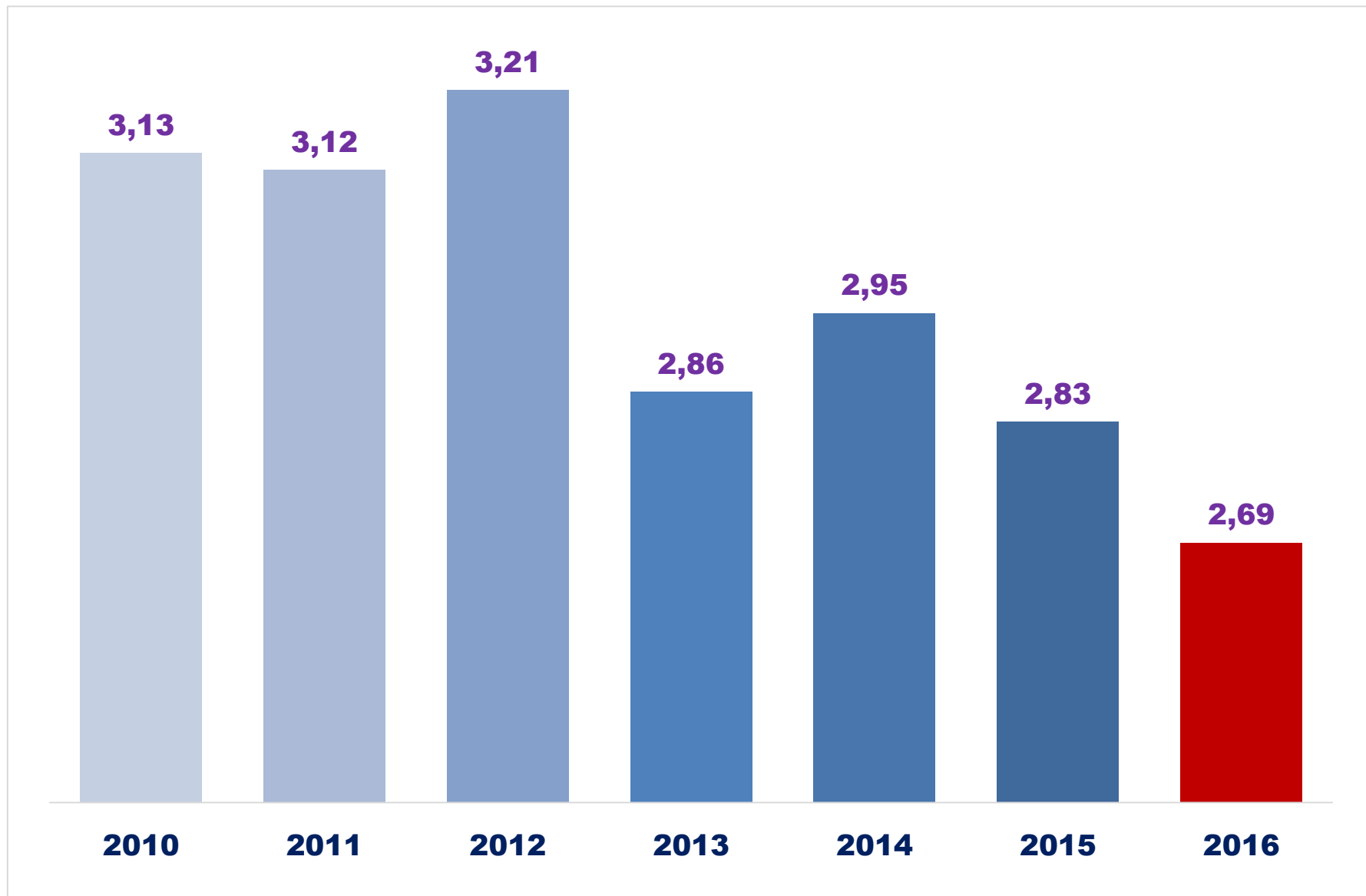
IX. Securitatea

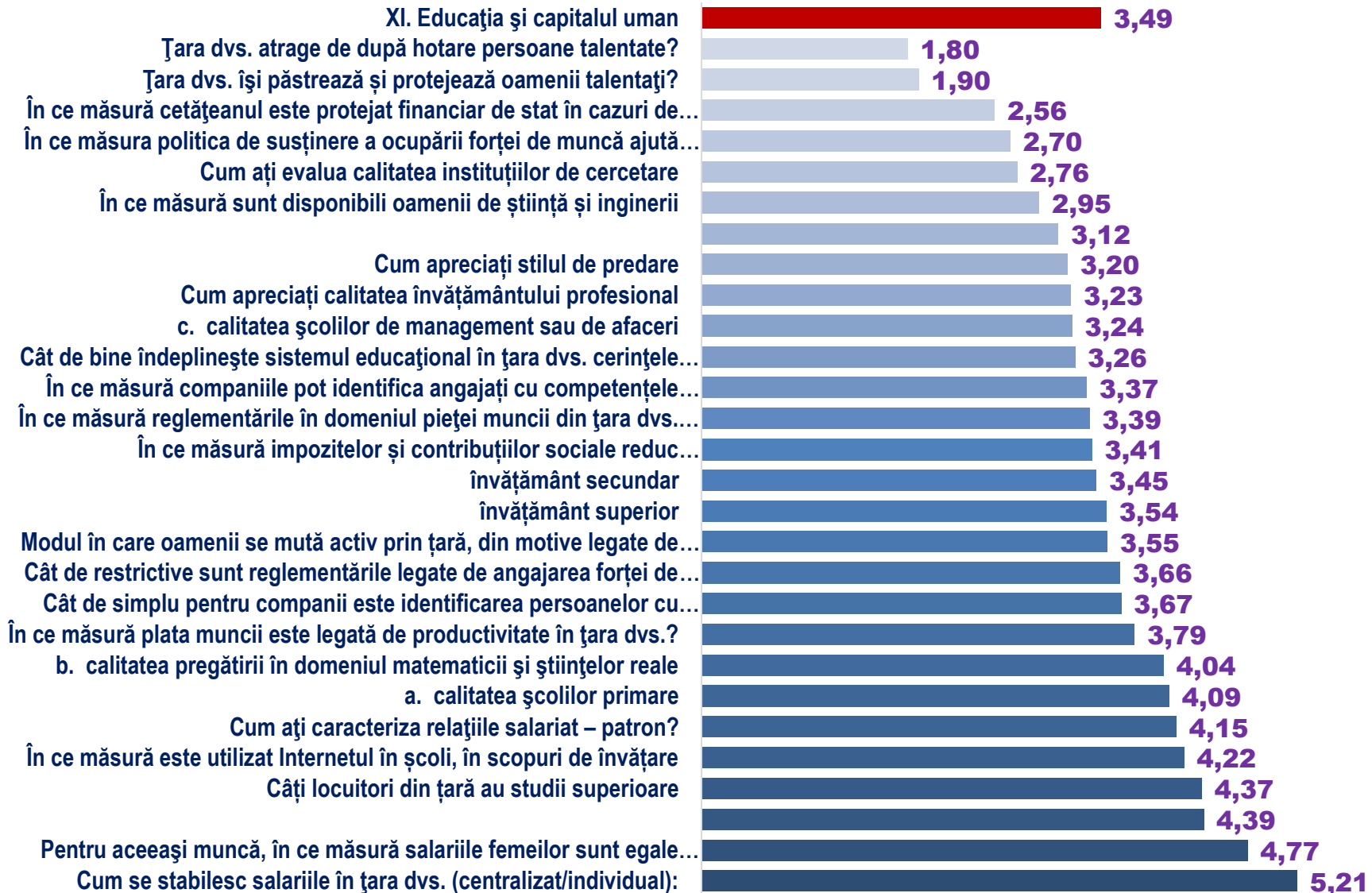

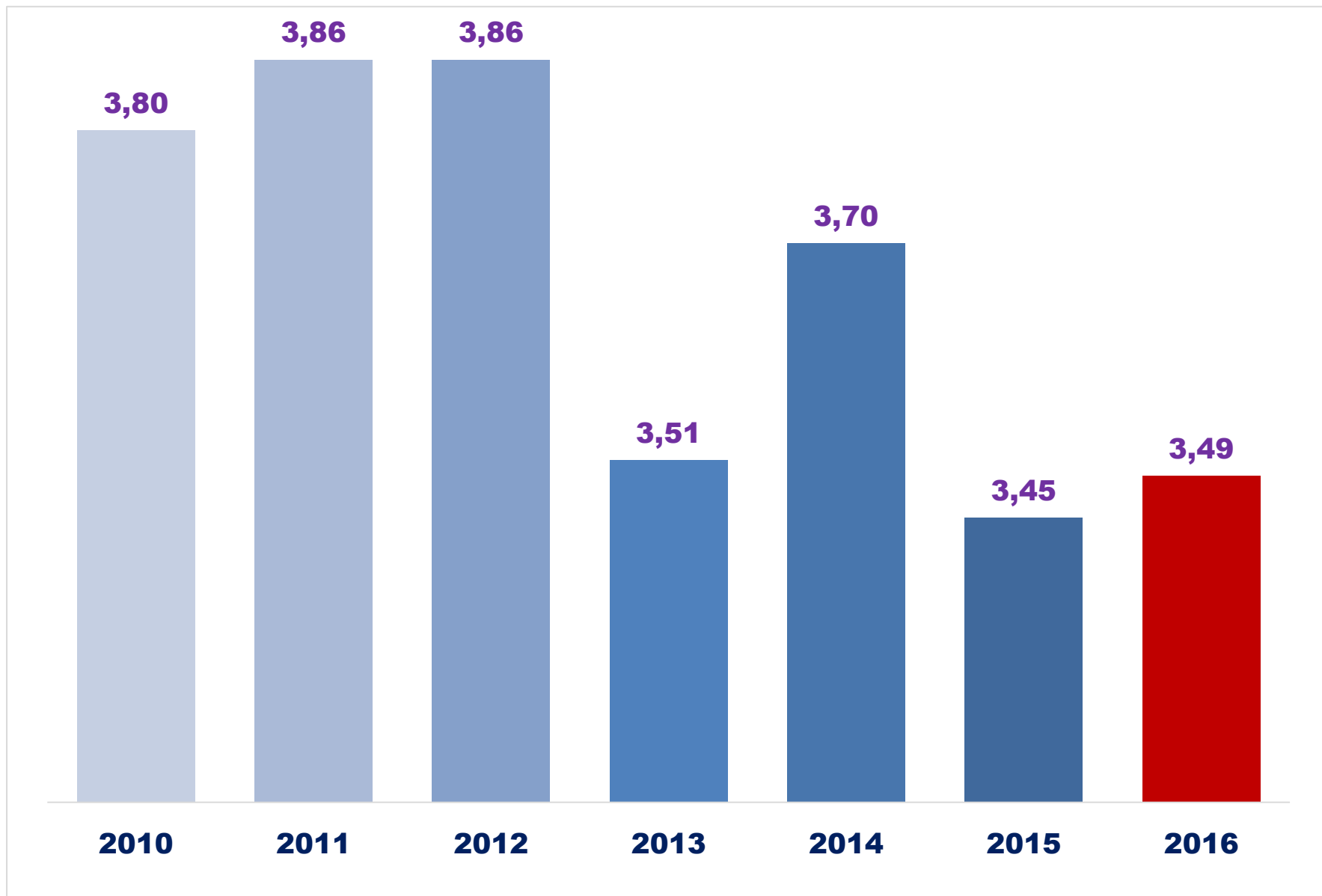

X. Administrația publică

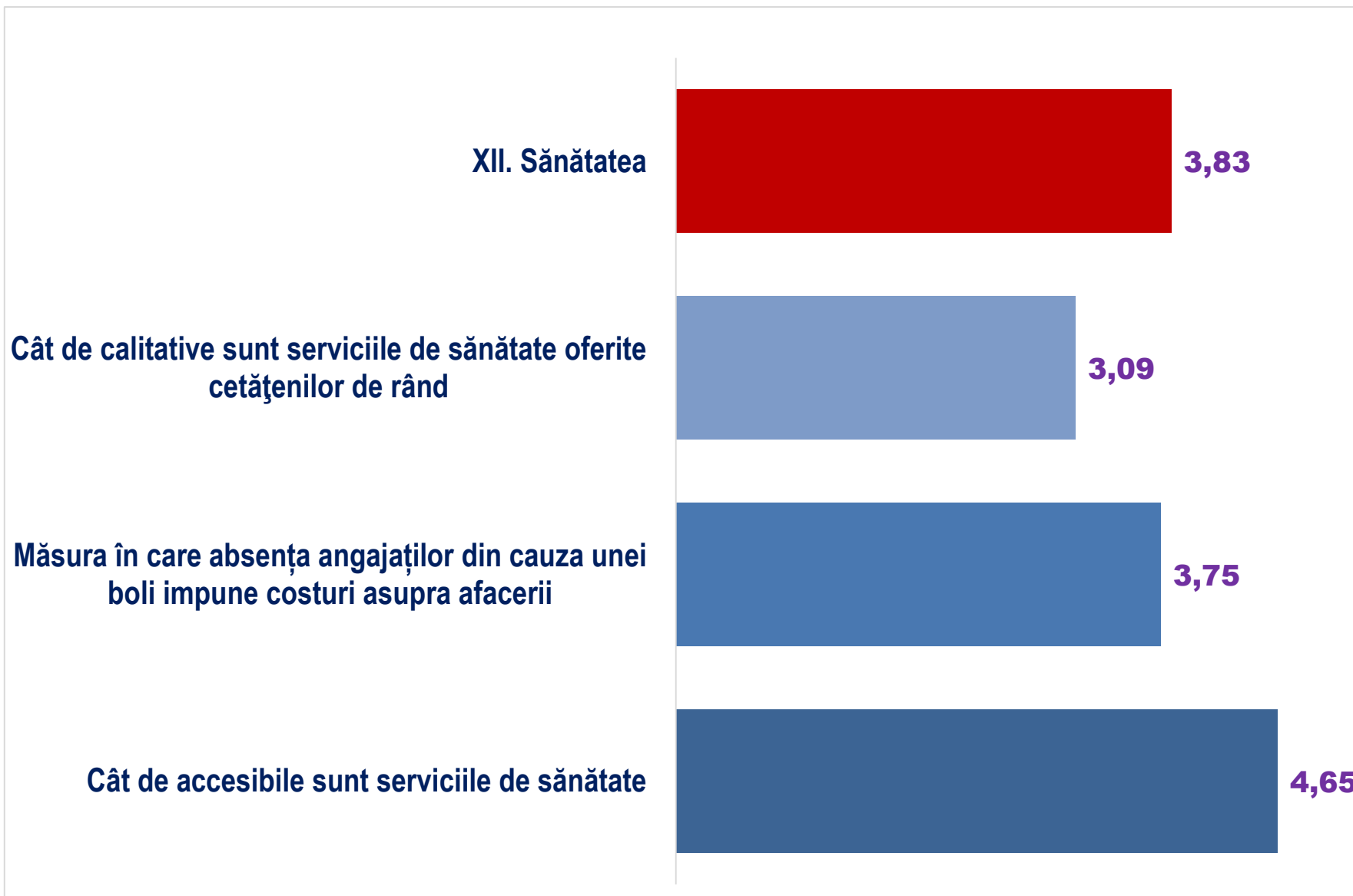

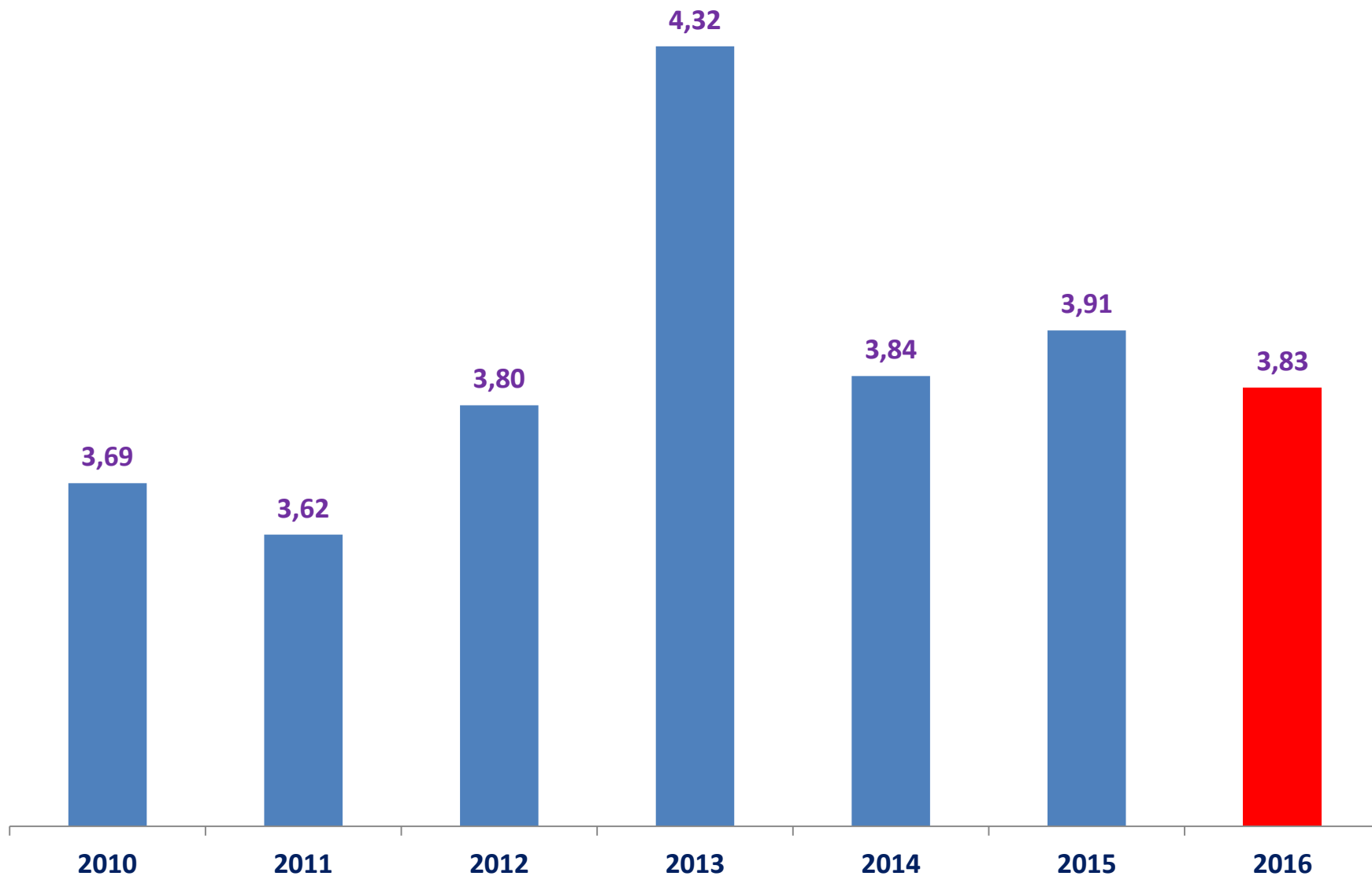
XI. Educație și Capital Uman

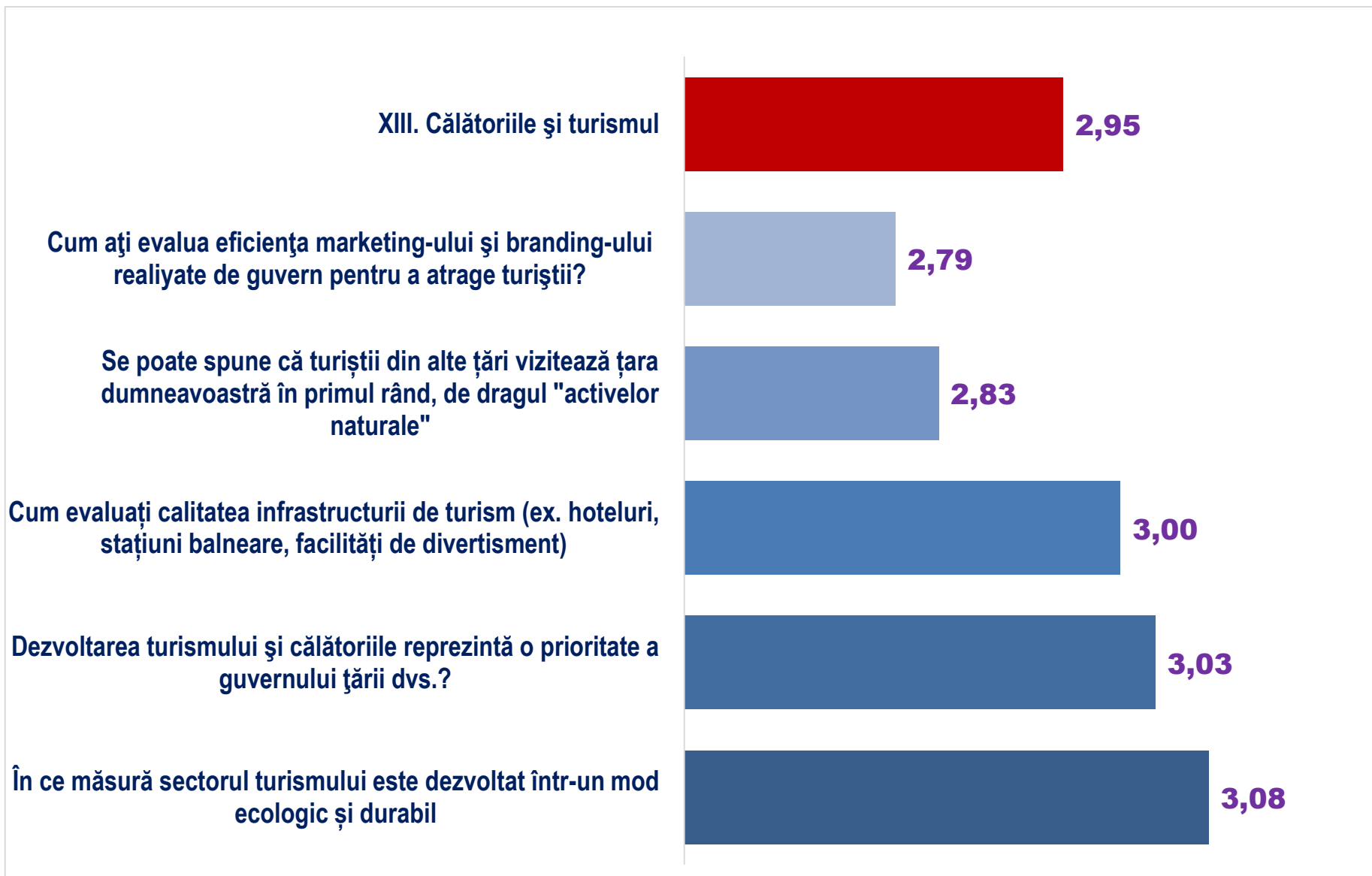

XII. Sănătate

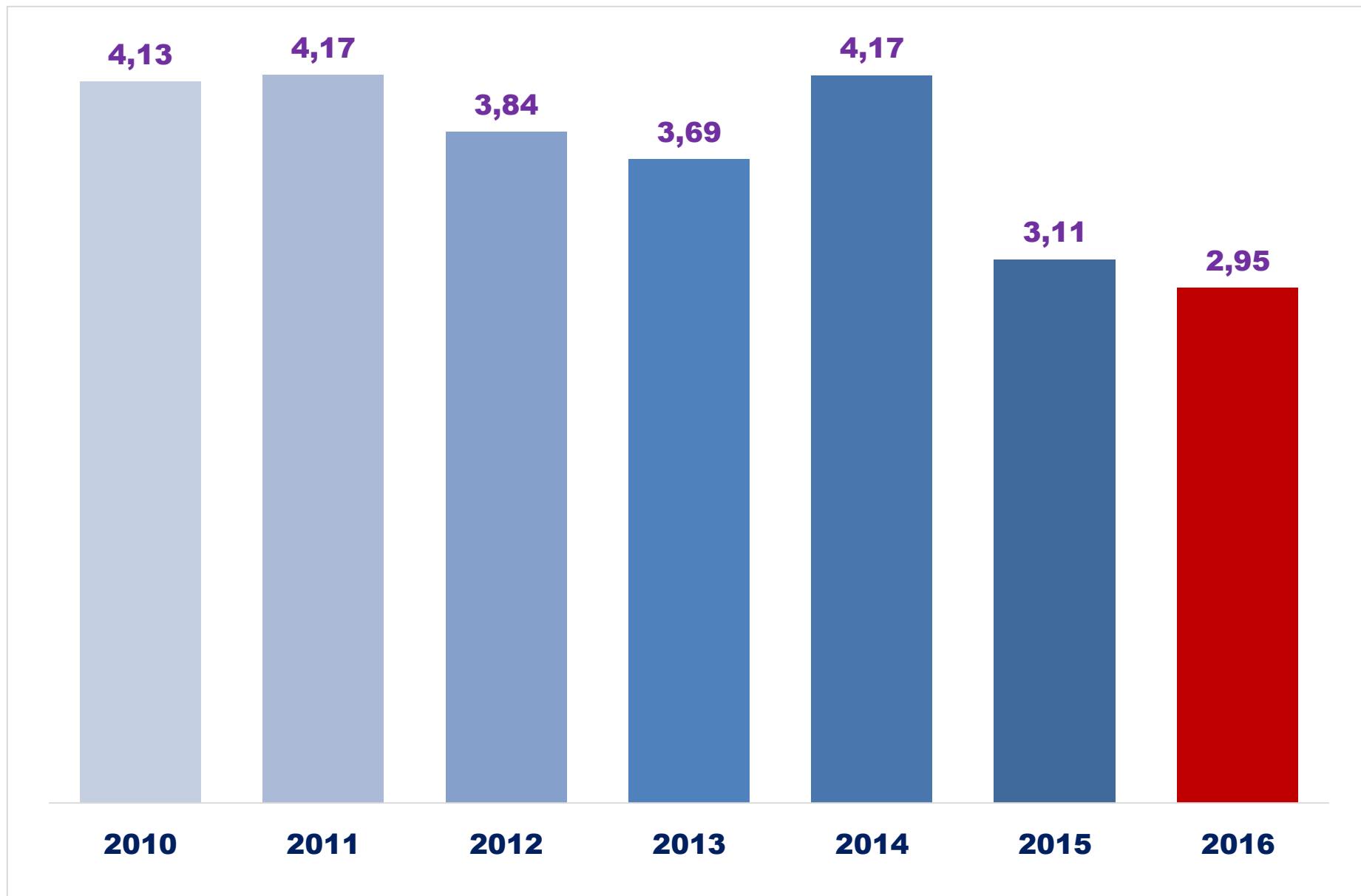

XII. Sănătate

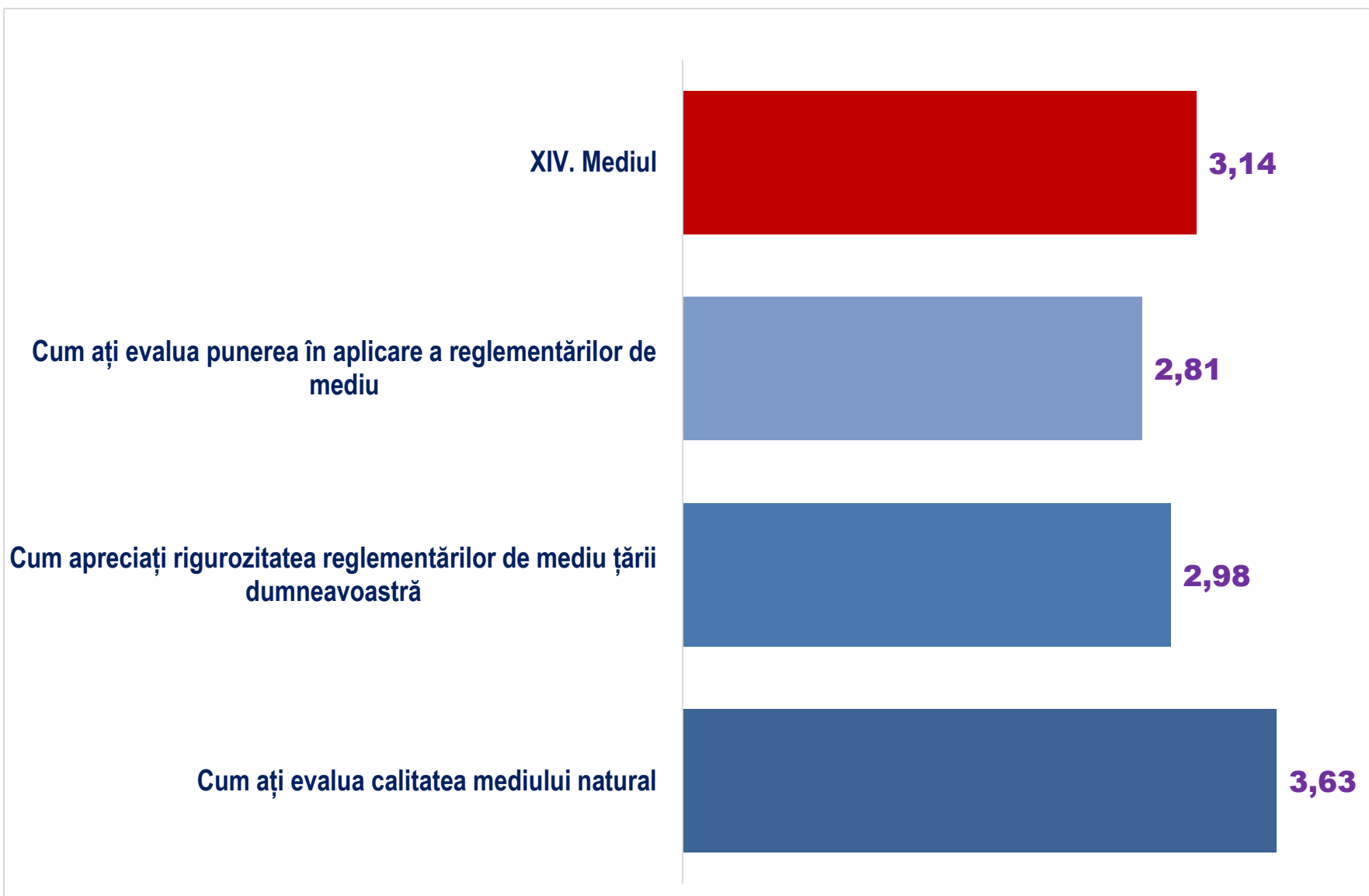

XIII. Călătorii și Turism

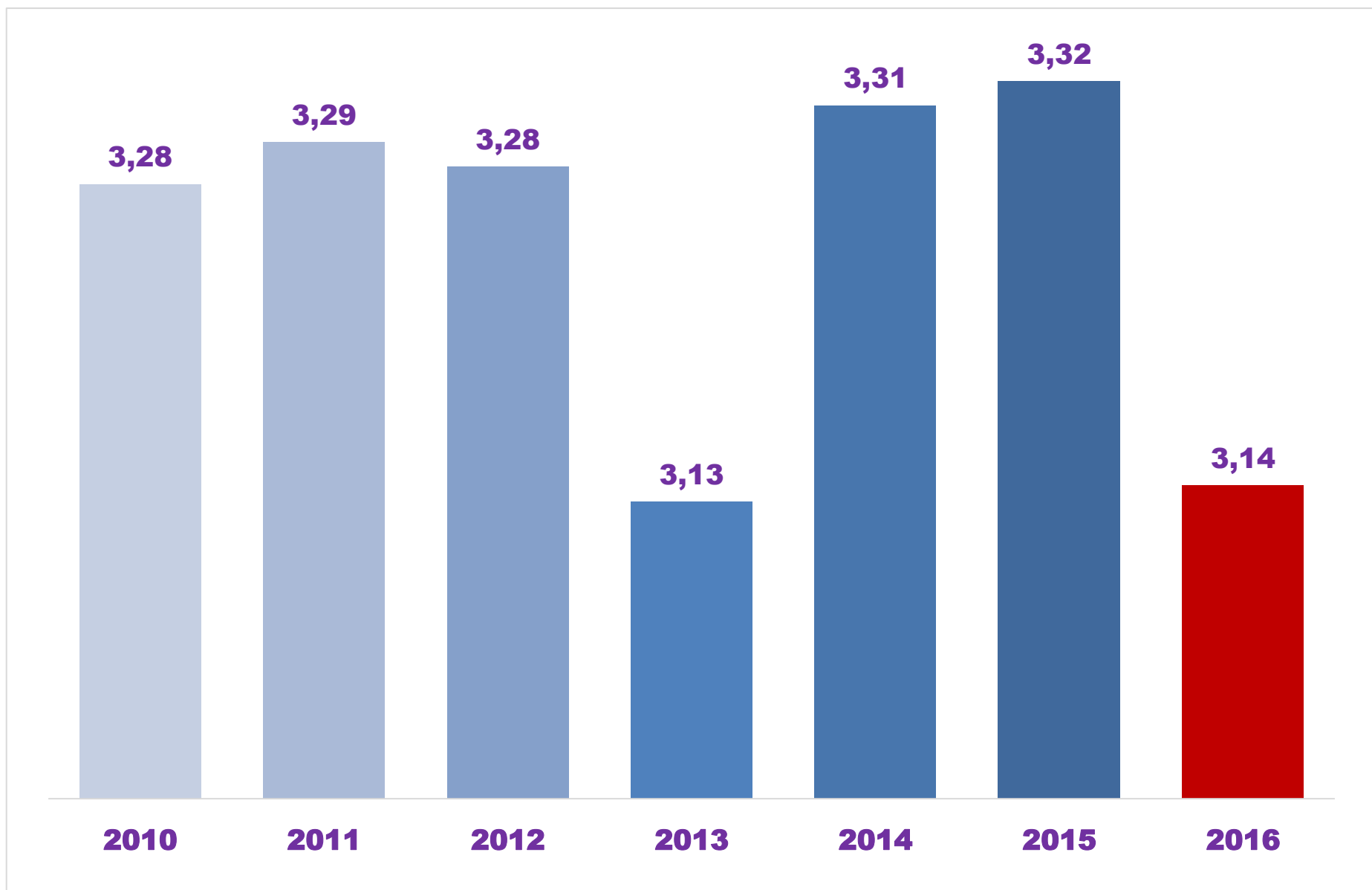

XIV. Mediu

XIV. Mediu

***Vă mulțumim
pentru atenție !***